СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ ЯНГИ БУЮК ҒАЛАБАСИ

ЖАҲОНДА БИРИНЧИ МАРТА „ЛУНА-10“ АВТОМАТИК СТАНЦИЯСИ ОЙ АТРОФИДАГИ ОРБИТАГА ЧИҚАРИЛДИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

13 йил чиқиши

№ 68 (3296).

5 апрель СЕШАНБА 1966 йил

Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲИСОБОТ ДОКЛАДИ ЮЗАСИДАН СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXIII СЪЕЗДИНИНГ

ҚАРОРИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди КПСС Марказий Комитетининг иши тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот докладини тинглаб ва муҳокама этиб, қарор қилади:

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ СИЁСИЙ ЙЎЛИ ВА АМАЛИЙ ФАОЛИЯТИ ТЎЛА ВА ТАМОМИЛА МАЪҚУЛЛАНСИН; КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲИСОБОТ ДОКЛАДИДА БАЁН ҚИЛИНГАН ТАКЛИФЛАР ВА ХУЛОСАЛАР МАЪҚУЛЛАНСИН.

КПСС МАРКАЗИЙ РЕВИЗИЯ КОМИССИЯСИНИНГ ҲИСОБОТИ ЮЗАСИДАН КПСС XXIII СЪЕЗДИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботи ТАСДИҚЛАНСИН.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ЯКУНЛОВЧИ СЎЗИ

Делегат ўртоқлар, бизнинг съездимизда партия Марказий Комитетининг ҳисобот доклади юзасидан кўп миллатли улуғ Совет Ватанини ташкил этган барча иттифоқдош республикаларимиз коммунистик партияларининг делегатлари, қаҳрамон шаҳарлар Москва ва Ленинград партия ташкилотларининг вакиллари, Урал ва Сибирь, Поволжье ва Узоқ Шарқ ҳамда Россия Федерациясидаги бошқа бир қанча ўлка, область ҳамда автоном республикаларнинг вакиллари сўзга чиқдилар.

Биз илғор ишчилар ва колхозчиларнинг, инженерлар ва олимларнинг, адабиёт ва санъат арбоблари, партия, давлат, касаба союз ва комсомол раҳбарларининг съезд минбарида туриб айтган гапларини тингладик.

Ўн икки миллионли Ленин партиясининг ваколати вакиллари партия ва мамлакат ҳаётининг энг муҳим масалаларини, босиб ўтилган йўлнинг якунлари ва келажакка мўлжалланган планларни чуқур ва амалий муҳокама қилдилар.

Бу нутқларга хос бўлган асосий хусусиятларни бир неча сўз билан таърифлаб бермоқчи бўлсак, шундай дейиш мумкин:

бу — съезднинг ички ишларда ҳам, ташқи ишларда ҳам Марказий Комитетнинг сиёсий йўли теварагидаги тўла бирлиги демакдир. (ҚАРСАКЛАР);

бу — барча социализм мамлакатлари билан, бутун жаҳон коммунистлари билан, империализмга қарши курашувчиларнинг ҳаммаси билан қизғин большевикча интернационал бирдамлик демакдир. (ҚАРСАКЛАР);

бу, ниҳоят, — чинакам партиявий ўртоқлик руҳи ва умумий ишимизнинг тантанаси учун ўзига ва бошқаларга нисбатан жиддий талабчанлик демакдир. Хуллас бу — коммунизм қурувчилар буюк армияси илғор отрядининг яхши ишчанлик руҳидир. (ҚАРСАКЛАР).

Бу жуда яхши, ўртоқлар. Бу, партиямизнинг юксак сиёсий етуклигини кўрсатади. (ДАВОМЛИ ҚАРСАКЛАР).

Сўзга чиққан съезд делегатлари Марказий Комитет сиёсатини актив қўллаб-қувватлаш билан бирга, Марказий Комитетнинг ҳисоботини кўпгина ёрқин фактлар қўшиб ва бойитиб ҳамда бир қанча янги муҳим масалаларни ўртага қўйиб шу билан бу сиёсатни янада ривожлантирдилар.

Шундай қилиб, съездда сўзга чиққан барча ўртоқларнинг нутқлари партиямизнинг жуда кенг ва жуда хилма-хил фаолиятини кўрсатиб, Марказий Комитетнинг ҳисобот доклади билан яхлит бўлиб қўшилиб кетди. (ҚАРСАКЛАР).

Шу сабабли, ўртоқлар, менинг батафсил якунловчи нутқ сўзлашимга зарурат қолмади. (ГУЛДУРОС, ДАВОМЛИ ҚАРСАКЛАР). ҲАММА ЎРНИДАН ТУРАДИ).

ТАСС АХБОРОТИ

ОЙНИНГ ЖАҲОНДА БИРИНЧИ СУНЪИЙ ЙЎЛДОШИ

1966 йил 3 апрелда Москва вақти билан соат 21-44 минутда «Луна-10» автомат станцияси Ой атрофидаги орбитага чиқариб қўйилди ва Ойнинг жаҳонда биринчи сунъий йўлдоши бўлиб қолди.

Станция парвозининг траекторияси шу йил 1 апрелда муваффақиятли тўғрилаб қўйилганлиги ва у Ой томон учиб бораётганида Ердан берилган командаларга мувофиқ, аниқ ҳаракат қилдирилганлиги туфайли станцияни Ой атрофидаги орбитага чиқариб қўйиш таъминланди.

Ойнинг биринчи сунъий йўлдоши параметрлари қуйидагича:

— Ой юзасидан энг кам узоқлашуви — 350 километр чамаси;

— Ой юзасидан энг кўп узоқлашуви — 1000 километр чамаси;

— Станциянинг Ой атрофини айланиб чиқиш даври — уч соат чамаси.

Ой биринчи сунъий йўлдошига Ой атрофидаги космик фазони тадбиқ қилиш учун илмий асбоблар ўрнатилган.

Телеметрик система ёрдамида ўтказиладиган илмий ўлчашларининг маълумотларини станция Ерга юбориб туради.

Олис космик радиоалоқа маркази Ой сунъий йўлдошининг учишини кузатиб ва унинг орбитаси параметрларини ўлчаб турибди.

Ойнинг биринчи сунъий йўлдоши Ой атрофидаги орбитага чиқариб қўйилганлиги совет олимлари, инженерлари ва ишчиларининг янги жуда катта ғалабасидир. 1957 йилда Ернинг биринчи сунъий йўлдошини яратган мамлакатимиз эндиликда Ойнинг биринчи сунъий йўлдошини Ой атрофидаги орбитага чиқариб қўйди, бу эса Ойни тадқиқ қилишдаги катта босқичдир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

4 апрелда Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди ўз ишини давом эттирди.

Эрталабки мажлис бошланган чоқда раислик қилувчи ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ «Луна-10» автоматик станциясини яратиш, тайёрлаш ва учиришда қатнашган олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчилар коллективларининг съезд номига юборган хатини ўқиб берди. Улар партия ва ҳукуматнинг космосни ўзлаштириш ҳақидаги яна бир муҳим топшириғи бажарилганлигини Коммунистик партиянинг съездига маълум қиладилар. Совет автоматик «Луна-10» станцияси Ойнинг теварагида жаҳонда биринчи марта Ой атрофидаги орбитага муваффақиятли суратда чиқарилди ва Ойнинг жаҳонда биринчи сунъий йўлдоши бўлиб қолди. Олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчилар совет фани ва техникасининг ана шу жуда катта ютуғини Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съездига бағишлайдилар ва съезд делегатларига ваъда бериб, ўзимизнинг барча билим ва кучимизни Ватанимизнинг шуҳрати йўлида, бутун инсониятнинг саодати йўлида бундан буён ҳам космик фазони тинчлик мақсадларида ўзлаштириш каби олижаноб ишга сарф қиламиз, дейдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар космосни ўзлаштиришда янги порлоқ саҳифа очган «Луна-10» автоматик станциясини яратган кишилар шарафига гулдурос қарсак чаладилар.

Севикли Ватанимиз шон-шуҳрати учун янги ажойиб зафарга эришган кишилар номига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилинади. КПСС XXIII съездининг делегатлари, бизнинг партиямиз, бутун совет халқи, дейилади табрикномада, Ойнинг жаҳонда биринчи сунъий йўлдошини ишлаб чиқиш, яратиш ва учиришда қатнашган олим ва конструкторларни, инженерлар, техниклар ва ишчиларни, коллектив ва ташкилотларни самимий табриклайдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар зўр ҳаяжон билан ўринларидан туриб, Ой сунъий йўлдошининг бортидан эшиттирилган партия гимни «Интернационал» куйини тинглайдилар.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот доклади юзасидан қуйидаги ўртоқлар сўзга чиқдилар: КПСС Пермь область комитетининг биринчи секретари К. И. ГАЛАНШИН, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи А. А. ЕПИШЕВ, КПСС Красноярск ўлка комитетининг биринчи секретари А. А. КОКАРЕВ, «Звенигородский» совхозининг ишчиси Л. А. СИСОЕВА (Москва область партия ташкилоти).

Съездни делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган чет эл коммунистик партияларининг вакиллари — Финляндия Коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ ВИЛЛЕ ПЕССИ, Португалия Коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ АЛВАРО КУНЬЯЛ табрикладилар.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини муҳокама қилишда қуйидаги ўртоқлар қатнашдилар: КПСС Кемерово область комитетининг биринчи секретари А. Ф. ЕШТОКИН, СССР Кинематографчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Л. А. КУЛИЖОНОВ, КПСС Ульяновск область комитетининг биринчи секретари А. А. СКОЧИЛОВ.

Делегатлар ва меҳмонлар чет эллардаги коммунистик партияларнинг вакилларини — Жанубий Африка Коммунистик партиясининг раиси ЛЕБАДИ, Канада Коммунистик партиясининг бош секретари УИЛЬЯМ КАШТАН ўртоқларни қизғин кутиб олдилар. Улар съездни табриклаб нутқ сўзладилар.

Кечқурунги мажлисда КПСС Марказий Комитетнинг ҳисобот доклади ва Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот доклади юзасидан музокараларда КПСС Челябинск область комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. Н. РОДИОНОВ сўзга чиқди.

Сўнгра Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жанговар байроқлар кўтарган делегацияси залга кириб келади. Делегатлар ва меҳмонлар Ватанимизнинг шавкатли ҳимоячиларини ўринларидан туриб гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

М. И. Калинин номидаги гвардиячи Тамань мотоўқчи дивизиянинг командири, Совет Иттифоқи қаҳрамони генерал-майор И. И. ТЕНИШЧЕВ солдатлар ва матрослар, сержантлар ва офицерлар, генераллар ва адмираллар, Совет армияси ва Флотининг барча жангчилари номидан КПСС XXIII съездини табриклайди. Ўртоқ Тенишчев Совет Қуролли Кучлари коммунизмнинг буюк ишига бундан буён ҳам садоқат билан хизмат қилаверади, ҳар қандай агрессорга истаган вақтда қақшатғич зарба беришга тайёр турибдилар, деб Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти жангчилари номидан Коммунистик партияни ва совет халқини ишонтирди.

Съезд КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот доклади юзасидан музокараларни тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилади.

Делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ якунловчи нутқ сўзлайди.

Съезд КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади юзасидан бир овоздан қарор қабул қилиб, бу қарорда КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини тўла ва тамомила маъқуллади. Съезд КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида баён қилинган таклифлар ва хулосаларни маъқуллади.

Съезд КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади юзасидан КПСС XXIII съездининг резолюциясини тайёрловчи комиссияни сайлади.

Съезд КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини бир овоздан тасдиқлади.

Шундан кейин делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган чет эл коммунистик ва ишчи партияларнинг вакиллари: Венесуэла Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Хесус ФАРИА, Колумбия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Хильберто ВИЕЙРА, Дания Коммунистик партиясининг раиси Кнуд ЕСПЕРСЕН, Кипр меҳнаткаш халқ прогрессив партиясининг бош секретари Эзекиас ПАПАИОАННУ, Норвегия Коммунистик партиясининг раиси Рейдар ЛАРСЕН, Бельгия Коммунистик партиясининг раиси Эрнест БЮРНЕЛЬ, Мексика Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Арнольдо Мартинес ВЕРДУГО, Мали Республикаси Судан иттифоқи партияси Миллий сиёсий бюросининг аъзоси Мадейра КЕЙТА ўртоқлар съездни табриклаб нутқ сўзладилар.

Коммунистик, миллий-демократик ва сўл социалистик партиялардан съезд номига табрикномалар келди. Гаити халқ бирлиги партиясидан табрикнома олинди. Чили социалистик партияси, Гвинея ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги Африка партияси, Сомали демократик иттифоқи, Португалия миллий озодлик ватанпарварлик фронт революцион хунтаси, Афро Ширази (Занжибар-Танзания) партиясидан ҳам табрикномалар келди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIII СЪЕЗДИГА

«Луна-10» автоматик станциясини яратиш, тайёрлаш ва учиришда иштирок этган олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчилар коллективлари партия ва ҳукуматнинг космосни ўзлаштириш юзасидан яна бир муҳим топшириғи бажарилганлигини жонажон Коммунистик партиямизнинг XXIII съездига маълум қилаётганликларидан ғоят хурсанддирлар. (ГУЛДУРОС ҚАРСАКЛАР).

«Луна-10» совет автоматик станцияси жаҳонда биринчи марта Ой атрофидаги орбитага чиқарилди ва дунёда биринчи марта Ойнинг сунъий йўлдоши бўлиб қолди. (ГУЛДУРОС ҚАРСАКЛАР. ҲАММА ЎРНИДАН ТУРАДИ).

Барча Совет кишилари каби бизлар ҳам ернинг биринчи сунъий йўлдоши сингари Ойнинг биринчи сунъий йўлдоши ҳам бизнинг улуғ социалистик давлатимиз — Совет Иттифоқида яратилганлиги ва учирилганлигидан фахрланамиз. (ҚАРСАКЛАР).

«Луна-10» автоматик станцияси Ой атрофидаги орбитага чиқарилиши билан Ойни ўзлаштиришда янги саҳифани очиб берган энг мураккаб илмий техника вазифаси ҳал этилди.

Бизлар, Ойнинг биринчи сунъий йўлдошини яратишда қатнашган кишилар космик фазони ўзлаштиришдаги ушбу муваффақиятимизни Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съездига бағишлаймиз.

Бутун совет халқи каби бизнинг коллективларимиз ҳам социалистик Ватанимизни ривожлантиришнинг муҳим масалаларини кўриб чиқаётган, коммунистик қурилишнинг бундан кейинги истиқболларини белгилаётган съезд ишини зўр диққат-эътибор билан кузатиб бормоқдалар.

Бизлар Ленин партияси XXIII съезди делегатларини ишонтириб айтамизки, олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчилар бундан буён ҳам ўзларининг барча билим ва куч-ғайратларини Ватанимиз шон-шуҳрати йўлида, бутун инсоният бахт-саодати йўлида космик фазони тинч йўл билан ўзлаштиришдан иборат олижаноб ишга сарфлайдилар!

«ЛУНА-10» АВТОМАТИК СТАНЦИЯСИНИ ЯРАТИШДА ВА УЧИРИШДА ҚАТНАШГАН ОЛИМЛАР, КОНСТРУКТОРЛАР, ИНЖЕНЕРЛАР, ТЕХНИКЛАР ВА ИШЧИЛАР. (Гулдурос қарсаклар).

КОСМОС ТАДҚИҚОТЧИЛАРИГА

«ЛУНА-10» АВТОМАТИК СТАНЦИЯСИНИ ЯРАТИШ ВА УЧИРИШДА ҚАТНАШГАН ОЛИМЛАР ВА КОНСТРУКТОРЛАРГА, ИНЖЕНЕРЛАР, ТЕХНИКЛАР, ИШЧИЛАРГА, БАРЧА КОЛЛЕКТИВЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРГА

Азиз ўртоқлар!

Социалистик Ватанимиз космик фазони тинч мақсадларда ўзлаштиришни муваффақият билан давом эттирмоқда.

1966 йил 3 апрелда жаҳонда биринчи марта «Луна-10» автоматик станцияси Ой атрофидаги орбитага чиқарилди ва бу станция Ойга бевосита яқин масофада илмий тадқиқотларни бажармоқда. Ой сунъий йўлдошини вужудга келтириш совет фани ва техникасининг жуда катта янги ютуғи, жаҳон фанига қўшилган муҳим ҳиссадир.

Ой атрофидаги орбитага чиқарилган автоматик станция ёрдамида Ойни тадқиқ қилиш — космосни ўзлаштиришда яна бир босқич бўлиб, Ватанимиз қудратининг юксалиб бораётганлиги, совет халқи ижодий кучларининг равнақ топаётганлиги билан қонуний равишда боғлангандир.

Совет кишилари бу станция бизнинг мамлакатимизда, энг мураккаб илмий ва техника проблемаларини ҳал қилган совет олимлари, конструкторлари, инженерлари ва ишчиларининг таланти ва меҳнати туфайли яратилганлиги билан фахрланадилар. (ҚАРСАКЛАР).

Космосни тадқиқ қилишда эришилган янги ғалаба олимларимиз, конструкторларимиз ва ишчиларимиз олдига партия ва ҳукумат қўйган вазифаларнинг муваффақиятли ҳамда планли суратда бажарилаётганлигидан далолат беради. Бу улкан ғалаба тўғрисидаги докладингизни КПСС XXIII съезди делегатлари зўр қониқиш билан кутиб олдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съездининг делегатлари, бизнинг партиямиз, бутун совет халқи Ойнинг биринчи йўлдошини ишлаб чиқиш, яратиш ва учиришда қатнашган олимлар ва конструкторларни, инженерлар ва техникларни, коллективлар ва ташкилотларни чин қалбдан табриклайдилар.

Коммунизм қураётган, тинчлик учун ва халқлар бахт-саодати учун курашаётган совет халқига шон-шарафлар бўлсин!

Яшасин совет халқи эришган барча ғалабаларнинг илҳомчиси Совет Иттифоқи ленинчи Коммунистик партияси!

КПСС XXIII СЪЕЗДИНИНГ ПРЕЗИДИУМИ

ИНДИРА ГАНДИ ТОШКЕНТДА

3 апрель куни Тошкент аэропорти гуллар билан яшнаб кетди. Бу ерда Ватанига кетатуриб Ўзбекистон пойтахтида тўхтаб ўтган Ҳиндистон Бош Министри Индира Ганди самимий кутиб олинди.

СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насриддинова, СССР Ташқи ишлар министрлиги Жанубий Осиё бўлимининг мудири В. И. Лихачёв дўстона давлат ҳукумати бошлиғи Москвадан Тошкентга келгунча ҳамроҳлик қилдилар.

Ҳурматли меҳмонни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, Республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари С. К. Зиёдуллаев, А. Р. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари И. Г. Анисимкин, Н. М. Матчонов, Р. Н. Нишонов, республика министрлари Х. Х. Яҳёев, З. Р. Раҳимбобоева, В. С. Содиқова, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Ҳ. А. Асомов, республика халқ контроли Комитетининг раиси М. Т. Турсунов, Ўзбекистон касаба союзлари Советининг секретари М. Е. Йўлдошева, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти президиумининг раиси Ҳ. С. Шукурова, жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар. Аэродромда Ҳиндистон, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари кўтарилган эди.

Ўзбекистон ҳукумати Ҳиндистон Бош Министри шарафига зиёфат берди. Зиёфат вақтида Ё. С. Насриддинова ва Индира Ганди нутқ сўзладилар.

Индира Ганди Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи, жумладан Ўзбекистон халқлари ўртасидаги дўстона алоқалар тинмай ривожланмоқда ва Совет ҳукуматининг Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги жанжални бартараф қилишга қаратилган тинчликсевар ташаббуси туфайли айниқса мустаҳкамланди, деб мамнуният билан таъкидлайди. Лаъл Баҳодир Шастри Тошкентда бўлган вақтда унга кўрсатилган яхши туйғулар учун Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи Ўзбекистон халқи ва ҳукуматига самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Индира Ганди зиёфатдан кейин бир оз вақт ўтгач Тошкентдан Деҳлига жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ КИНОФЕСТИВАЛИ ОЧИЛДИ

3 апрелда Тошкентдаги Санъат саройида Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон кинофестивали тантанали суратда очилди.

Фестивални Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кинематография Комитетининг раиси А. Қаюмов кириш нутқи сўзлаб очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов меҳмонларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, республикадаги барча меҳнаткашлар номидан мурожаат қилди. У кино санъати арбобларини фестивалнинг очилиши билан самимий табриклади.

Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон, Ўзбекистон делегацияларининг раҳбарлари залда йиғилганларга ўз республикаларининг меҳнаткашлари номидан бирин-кетин қардошлик саломи топширадилар.

Фестиваль қатнашчилари залдагиларнинг гулдурос қарсаклари остида КПСС XXIII съезди номига табрик хати қабул қиладилар.

Халқлар дўстлигининг Тошкент кинофестивали Ўзбекистон экранларида бошланиб кетди.

Тошкентдаги бешта йирик кинотеатрда томошабинлар қардош республикаларнинг фильмлари ва шу фильмларни яратувчилар билан танишмоқдалар. (ЎзТАГ).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIII СЪЕЗДИ

2 АПРЕЛДАГИ МАЖЛИС

Саратов область Вольск район партия комитетининг секретари **Ю. Д. Филинова** қишлоқ коммунистлари КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларини қандай амалга ошираётганликларини съездга сўзлаб беради. Партия ташкилоти кишилар ўртасида олиб бориладиган ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириб юборди. Ҳозирги вақтда колхоз ва совхозлар партия ташкилотлари секретарларининг қарийб ҳаммаси олий ва ўрта махсус маълумотлидир. Ишнинг кўзини яхши биладиган тажрибали кишилар хўжаликларга раҳбарлик қилмоқдалар. Бизда малакали агрономлар, зоотехниклар, экономистлар ишламоқдалар.

Район партия комитети хўжалик кадрларининг майда-чуйда ишларига ҳам аралашиш ва уларнинг ўрнини босишга интилмай, балки ўзининг сиёсий ишлари билан кишиларга актив таъсир кўрсатишга ҳаракат қилмоқда. Бу эса, районнинг ишлаб чиқариш фаолиятида ҳозирданоқ дастлабки ижобий натижалар берди. Хўжаликларнинг ҳаммаси бу йил ўзларининг квартал планларини муддатидан илгари бажарди.

Нотиқ айтадики, ана шундай қувончли ҳол бутун Саратов области учун характерлидир. Районларнинг ҳаммаси гўшт сотиш давлат планларини ошириб бажарди.

Ўртоқ Филинова Саратов области машҳур ва Саратов буғдойини кўп етказиб берувчи область эканлигини эслатиб ўтади.

Бизнинг район ва областимизда, дейди ўртоқ Филинова сўзининг охирида, колхозлараро қурилиш ташкилотлари ишлаб турибди. Область колхозлараро кенгаши бу ташкилотларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб олиб бормоқда. Мазкур ташкилотларнинг иш практикаси бошқаришнинг ана шу формаси колхозлараро алоқаларни анча кенгайтириш, табиий ва моддий-техника ресурсларидан рационал фойдаланиш имконини бераётганлигини кўрсатди. Бу эса, сайлаб қўйиладиган колхоз-кооператив органларини вужудга келтириш жуда зарур эканлигини яна бир марта тасдиқлайди.

Мамлакатимизнинг ёшлари партия XXIII съездининг ишини зўр эътибор ва сидқидиллик билан кузатиб бормоқдалар. Комсомоллар бир ярим ойдан кейин ўзларининг XV съездига тўпланадилар. Партиянинг қарорларини амалга оширишда комсомолларнинг кўп миллионли армиясини, барча ёшларни актив қатнаштириш йўлларини ҳар томонлама муҳокама қилиш бу съезднинг энг муҳим иши бўлади. ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **С. П. Павлов** КПСС нинг XXIII съезди минбарига чиқиб, шу тўғрида гапирди. С. П. Павлов қуйидагиларни таъкидлади: Ленин комсомолининг фаолияти партия Марказий Комитетининг октябрь (1964 йил) Пленуми ва шундан кейинги Пленумларининг қарорларига таяниб, формализмдан, хўжакўрсинга қилинадиган ишчанликдан воз кечишга ва ёшлар ташкилотларига хос форма ҳамда методлардан фойдаланиб, ёшларнинг ташаббуси ва ғайратини конкрет ва фойдали ишларга сарф қилишга қаратилган.

Комсомол ёшларнинг малакаси ва билимини ошириш тўғрисида кўпроқ амалий ғамхўрлик қилиши, ёшларнинг дам олишини моҳирлик билан уюштириши, турмушини яхшилаши ва бу билан йигит ва қизларнинг кайфиятларини яхшилаб, уларда янада яхшироқ меҳнат қилиш истагини вужудга келтириши лозим. Йигит ва қизларимиз шахсий манфаатлар билан жамоат манфаатлари ўзаро чамбарчас боғланганлигини очиқ-равшан кўриб билишлари керак, токи улар орасида жамиятга берганидан кўра ундан кўпроқ юлқиб олишни истаётган текинтомоқлар бўлмасин. Буларнинг ҳаммаси ҳар бир йигит ва қизнинг коммунистик онглилигини оширишга қаратиб, уларнинг ҳар бири билан олиб бориладиган ишни кучайтиришни талаб қилади.

Шу билан бирга, деб сўзини давом эттирди нотиқ, ёшларнинг совет қонунларида гарантияланган манфаатлари ва ҳуқуқлари тўғрисида гап борганида, комсомол зўр қатъият ва ғайрат билан иш кўриши зарур. Айрим бюрократлар, бепарво қаровчи кишилар партиянинг «Ҳамма нарса инсон учун, ҳамма нарса инсон бахт-саодати учун» деган принципини сурбетларча поймол этиб, сунъий қийинчиликлар вужудга келтирган ва ёшларнинг ижодий ўсиши ҳамда ҳар томонлама камол топиши учун имкониятларни чеклаб қўйган вақтларида, биз бир четкада қараб туролмаймиз.

Кейинги вақтларда комсомол ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашга тобора кўп эътибор бермоқда, илмий жиҳатдан асосланган пропаганда принципларини тобора зўр ғайрат билан жорий қилмоқда. СССР Фанлар академияси президиумининг ёрдами билан ВЛКСМ Марказий Комитети, ўттиз бешта область, ўлка комсомол комитетлари ва иттифоқдош республикалар комсомол Марказий Комитетлари ҳузурида конкрет социологик тадқиқотлар группалари ёки лабораториялари ташкил этилди. Неча юзлаб олимлар, педагоглар, социологлар, психологлар, юристлар бу группа ва лабораторияларда жамоатчилик асосларида иш олиб бормоқдалар. ВЛКСМ Марказий Комитети, «Комсомольская правда» ва комсомол комитетлари томонидан берилган кўп саволлар, ўтказилган социологик тадқиқотлар ёшларнинг маънавий ҳаётини кўрсатиб беради, ғоявий таъсир кўрсатишнинг энг жонли ва энг самарали воситаларини қидириб топиш имкониятини туғдиради.

Нотиқ ўсмирлар билан ишлашга, мактаб комсомол ва пионер ташкилотларининг фаолиятига катта эътибор берди.

Ўртоқ Павлов СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Кинематография комитетини танқид қилади. Бу комитет болалар ва ўсмирлар учун фильмлар ишлаб чиқаришни кўпайтирмай, балки камайтирмоқда.

Нотиқ таъкидлаб айтадики, ўсмирларни тарбиялашнинг илмий жиҳатдан асослаб берилган системасига махсус вақтли нашрларга эга эмасмиз, ўсмирлар билан ҳар томонлама иш олиб бориш учун керакли моддий имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмаётир.

Сўнгра, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари империализм малайларининг социализм мамлакатлари ёшларига қарши идеология соҳасидаги диверсиялари тўғрисида гапиради. Ғарбий Германия, АҚШ, Швеция, Австрия ва бошқа мамлакатлардаги «советшунослик» институтлари деб аталган жуда кўп институтларда СССР ва социалистик мамлакатлар ёшлари проблемалари махсус ўрганилмоқда. Эълон қилинган маълумотлардан шу нарса аёнки, Америка Қўшма Штатларида идеология кураши учун ҳар йили камида 500 миллион доллар сарф қилинмоқда. Бу — иккинчи жаҳон уруши арафасида Гитлернинг ана шу мақсадда сарфлаган маблағидан юз баравар ортиқдир. Империализм малайлари жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилиб, идеологик инфекцияни социалистик жамиятга юқтиришга интилмоқдалар, ёлғон ва сохта хабарлар тарқатиб, туҳмат тошини ёғдирмоқдалар. Аммо, бу нарса ёшларимизга сира таъсир қилмайди. Бу — партия ва совет халқининг, шубҳасиз, зўр бериб қилган ишлари натижасидир.

Биз, дейди нотиқ, КПСС Марказий Комитетининг 23 ёшгача бўлган ёшларни партияга фақат ВЛКСМ орқали қабул қилиш тўғрисидаги таклифи комсомолга нисбатан катта ишонч билдириш, деб ҳисоблаймиз.

Биз съездни ишонтириб айтамизки, деди сўзининг охирида ўртоқ Павлов, совет ёшлари янги беш йиллик планни амалга оширишда жуда актив қатнашадилар, партиянинг ҳар қандай топшириғи ва юмушларини бажарадилар. Биз Ленин партияси раҳбарлигида ишламоқдамиз ва бу билан ғоят фахрланамиз. Бизнинг авлодимиз эришган энг яхши нарсаларнинг ҳаммаси учун жонажон Коммунистик партиядан миннатдормиз. Совет йигит ва қизлари партия иши учун ўзларининг бутун кучларини ва агар талаб этилса, ўз жонларини ҳам бағишлашга тайёрдирлар. Ҳеч ким ва ҳеч қачон бунга шубҳа қилмасин!

Қарсаклар билан кутиб олинган Германия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Макс Рейман** XXIII съездга ва бутун совет халқига қардошларча салом топширади.

Германия Федератив Республикаси вужудга келган пайтдан буён герман империализми ва милитаризмининг Европада тинчлик ва осойишталикка туғдираётган хавфи ҳеч қачон ҳозирги пайтдагидек яққол кўринмаган эди, деб таъкидлайди у. Ғарбий Германия монополиялари ва уларнинг ҳукумати АҚШ империализмининг Вьетнам халқига қарши разил урушини тобора кенг миқёсда қўллаб-қувватламоқдалар. Улар АҚШ бунинг эвазига ўзларининг атом қуролига эга бўлиш тўғрисидаги талабларини қўллаб-қувватлайди, деб умид боғлайдилар. Улар ана шу атом қуроли ёрдами билан иккинчи жаҳон урушининг натижаларини ревизия қилмоқчи бўладилар ва Ғарбий Европада ўз ҳукмронлигини ўрнатмоқчи бўладилар.

Эрхарднинг тинчлик нотаси, деб аталган нота бу сиёсатни ифода этувчи далилларнинг биридир. Ана шу нота ёрдами билан, Гитлер замонасидаги методларни қўлланиб, халқларни алдамоқчи бўладилар, чунки атом қуролига эга бўлиш, чегараларни ревизия қилиш ва Германия Демократик Республикасини тугатиш тўғрисидаги талаблар сақланиб қолмоқда.

— Европа хавфсизлиги системасини вужудга келтириш, — дейди нотиқ, — Европадаги кескинликни юмшатишга эришиш, ишончсизликни йўқотиш, яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатиш ва давлатлар ўртасида ҳамкорликни таъминлаш имконини берган бўлур эди. Шу билан бирга, кескинликнинг юмшатилиши ҳар иккала герман давлатини яқинлаштиришни енгиллаштирган бўлур эди ва қайта бирлаштириш йўлида қадам қўйиш имконини туғдирган бўлур эди.

Ғарбий Германия монополиялари ва уларнинг ҳукумати ўтказиб келаётган агрессив йўл мамлакатнинг ичкарисида зиддиятларни кескинлаштирмоқда, ишчилар синфининг ва аҳоли ўртасидаги бошқа табақаларнинг ўсиб бораётган қаршилигига дуч келмоқда.

Биз, коммунистлар, федератив республика территориясида янги урушнинг бошланишига йўл қўймасликни ўзимизнинг асосий вазифамиз, деб ҳисоблаймиз. Бу мамлакатимизнинг ишчилар синфи ва барча демократик кучлари зиммасига катта жавобгарлик юклайди. Шу сабабли, биз герман империализми туғдираётган хавф-хатарни, тинчлик ва ўзаро ҳамжиҳатлик, демократия ва социал таъминот сиёсатини амалга ошириш йўлларини ўзимизнинг бутун сиёсий ҳаракатларимиз билан ишчилар синфига ва бутун аҳолига кўрсатиб беришга интилмоқдамиз. Федератив республикада халқимизнинг миллий манфаатларига жавоб берадиган янги сиёсатни амалга оширишга муваффақ бўлиш мумкинми, бу нарса, аввало, коммунистлар билан социал-демократлар ўртасида ҳамжиҳатлик ўрнатилишига боғлиқдир.

Компартия таъқиб этилаётганлигига ва тақиқланганига қарамай, тобора кўп коммунистлар аҳоли ўртасида ана шу альтернативани ошкора тушунтириб бермоқдалар. Бунинг натижасида аҳолининг тобора катта қисми партиямизнинг сиёсати ўзининг ҳаётий манфаатларига муносиб эканлигига ва партиямизнинг тақиқланишини бекор қилиш кечиктириб бўлмайдиган иш эканлигига ишонч ҳосил қилади.

Ҳозирги вақтда коммунистик ва ишчи партиялар олдида Вьетнам халқининг АҚШ империалистларига қарши олиб бораётган ҳаққоний курашида унга ёрдам бериш учун биргаликда ҳаракат қилиш тўғрисида келишиб олиш каби кечиктириб бўлмайдиган вазифаси турибди. Ҳозирги кунда бу пролетар интернационализмининг асосий ва энг муқаддас бурчидир.

Макс Рейман сўзининг охирида айтадики, КПСС каби Германия Коммунистик партияси ҳам мавжуд келишмовчиликлар бўлишига қарамай, барча коммунистик ва ишчи партиялар империализмга қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашда биргалашиб ҳаракат қила оладилар, деб ҳисоблайди.

Залда овация бошланиб кетади. Ҳамма ўрнидан туриб, АҚШ Компартияси делегациясининг бошлиғи **Генри Уинстонни** кутиб олади. Негр халқининг шонли фарзанди Америка зиндонларида кўр бўлиб қолган. Уни минбарга таржимон етаклаб келади. Съезд озодлик ва демократия курашчисига ўзининг самимий туйғуларини изҳор қилади.

...Бугун Генри Уинстоннинг туғилган куни — у 55 ёшга кирди. Мажлислар ўртасидаги танаффус вақтида Львов делегацияси ана шу мардонавор кишини чин кўнгилдан қутлади. Львов шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Г. И. Бандровский унга: «Бизнинг фахрий ишчимиз азиз ўртоқ Генри Уинстонга — Львовдаги «Радуга» фирмаси коллективидан» келган биллур вазани туҳфа қилиб топширди.

Ишчиларнинг ўртоқ Уинстон билан дўстлик тарихи мана бундай. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони токарь В. И. Гургаль КПССнинг XXII съездида АҚШ Компартиясининг атоқли арбоби билан танишди. У, уйига қайтиб келганидан кейин, унинг тўғрисида ўз ўртоқларига сўзлаб берди. «Радуга» фирмасидаги қизлар бригадаси Генри Уинстонни ўз бригадасига аъзо қилиб олишга қарор берди. Ўртоқ Гургаль бугун ўз ҳамшаҳарларининг топшириғини хурсандчилик билан бажарди — Генри Уинстонга коммунистик меҳнат зарбдори значогини топширди.

... Генри Уинстон съезднинг табригига жавобан қўлларини кўтаради. Қўшма Штатлар Коммунистик партиясининг делегацияси, дейди у, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съездини табриклаш шарафига муяссар бўлганлиги билан фахрланади.

Ўртоқ Уинстон сўзини давом эттириб, бундай деди: Биз жаҳон империализмининг таянчи бўлган мамлакатдан келдик. Ана шу мамлакатнинг сиёсати тарихнинг боришига, сизнинг мамлакатингизга тамомила хилофдир. Сизнинг мамлакатингизнинг сиёсати, деб сўзини давом эттиради Уинстон, тарихнинг боришига тўла жавоб беради. Шу билан бирга, фахрланишимиз учун қўлимизда ҳамма асослар бор. Чунки биз империализм сиёсатини ўзгартириш учун курашаётган миллионларча американликларнинг бир қисмимиз.

Мамлакатимизда ҳукмрон бўлган империалистлар Вьетнам халқига қарши ваҳшиёна, разил агрессияси билан Америка халқининг мағрур традицияларига доғ туширдилар. Ҳозир биз сизлар билан бирга шу залда ўтирибмиз, худди шу пайтда заҳарловчи моддалар ям-яшил шолипояларни ер билан яксон қилмоқда. Напалмлар уй-жойларни кул қилиб, кўкка совурмоқда. Ҳаётни севадиган ва бошқа халқларнинг ҳуқуқларини ҳурмат қиладиган меҳрибон, ажойиб кишилар ҳалок бўлиб кетмоқда. Америка империалистларининг ҳозирги кунда Вьетнамда қабиҳлик билан қилаётган жиноий агрессив ҳаракатлари кечаги кунда Доминикана Республикасида қилинган эди, бу ҳаракатлар шундан олдин Кубага қарши қилинган эди. Америка империалистлари Конго халқини бўғиб ташламоқчи бўлдилар. Гананинг қалбига санчилган ханжар сопида ҳам Вашингтон панжаларининг излари кўриниб турибди.

Биз Шимолий ва Жанубий Вьетнамдаги азиз ака-укаларимизга ва опа-сингилларимизга шу гапни айтамизки, биз уларнинг курашини ва ўз курашимизни умумий душманга қарши кураш бирлашган фронтининг бир қисми, деб ҳисоблаймиз.

Генри Уинстон ўртоқ Гэс Холлнинг КПСС XXIII съездига юборган мактубини ўқиб беради. Мактубда, жумладан, бундай дейилади: «Халқаро воқеалар тараққиётининг ҳозирги босқичида социал тараққиёт учун ҳар қачонгидан кўра ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган асосий концепцияни, энг кардинал идеяни, энг муҳим факторни ажратиб кўришга ҳаракат қиладиган бўлсак, бу нарса шубҳасиз, бирликдир. Курашдаги бирликдир. Барча антиимпериалистик кучларнинг бирлиги, ер юзида тинчлик учун курашаётган барча кучларнинг бирлиги, социализм мамлакатларининг бирлиги, бутун дунёдаги марксистик партияларнинг бирлиги, ишчилар синфининг бирлигидир. Курашнинг бутун тажрибаси, муваффақиятлар ва мағлубиятлар бирлик зарур эканлигини кўрсатади. Бу — ҳозирги пайтнинг энг юксак талабидир. Шундай бирликни чиниқтириш — ҳозирги ҳал қилувчи пайтдаги энг революцион вазифадир».

Ўртоқ Уинстон сўзининг охирида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, халқаро марксистик ҳаракат бирлиги шарафига, америка ва совет халқлари ўртасидаги дўстлик шарафига, коммунизм ва тинчлик шарафига табрик хитоблари айтади.

Съезд делегатлари самимий кутиб олган Аргентина Коммунистик партиясининг раиси **Викторио Кодовилья** қуйидагиларни айтади:

— Биз коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда ва аҳолининг моддий ҳамда маданий турмуш даражасини оширишда катта муваффақиятларга эришувингизни тилаймиз. Сизнинг муваффақиятларингиз социалистик лагерь ҳамда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлашга, мустамлака ва қарам мамлакатлар халқларининг озодлик ва мустақиллик йўлидаги курашига, тинчликни ҳимоя қилиш ишига қўшилган муҳим ҳиссадир.

КПССнинг XXIII съезди, дейди нотиқ, халқаро вазият кескинлашган бир пайтда, Америка Қўшма Штатларининг Осиё, Африка, Латин Америкаси ва Ғарбий Европадаги агрессивлиги авж олган бир шароитда ўтмоқда. Пентагон қароқчилари вужудга келтирган урушнинг асосий ўчоғи Вьетнамдадир. Шу сабабли, Вьетнам халқи билан бирдамликни ҳозирги пайтнинг энг муҳим масаласи деб қараш жуда ҳаққоний иш бўлади. Озодлик ва миллий мустақилликнинг барча тарафдорлари қаҳрамон Вьетнам курашчиларига ҳар томонлама ёрдам бераётганлиги учун КПССдан ва Совет ҳукуматидан астойдил миннатдордирлар.

Шимолий Америка империалистлари Аргентина ҳукуматидан интервентларнинг қўшинлари составига қўшиш учун солдатларимизни Вьетнамга юборишни талаб қилмоқдалар. Аммо, бу енгил иш эмас, чунки ишчилар синфи ва Аргентина халқи ўзининг шонли традицияларини ҳурмат қилади. Ишчилар, студентларнинг ва бутун халқимизнинг ўтган йилги жанговар ҳаракатлари натижасида Доминикана Республикасига қўшин юбориш барбод этилди. Ишчилар синфининг ва бутун халқнинг биргалашиб қилаётган ҳаракатлари Аргентина қўшинларини Вьетнамга юборишга ҳам халақит бермоқда.

Сизларга маълумки, деди яна нотиқ, Шимолий Америка империализмининг агрессив сиёсати ва ички реакциянинг ўтакетган ҳаракатлари қаршиликка дуч келмоқда, халқларнинг энг зарур иқтисодий, социал ва сиёсий талаблари учун, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун олиб бораётган курашининг кучайишига сабаб бўлмоқда. Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг яқинда Гаванада ўтказилган бирдамлик конференцияси ҳам буни исбот қилади.

Викторио Кодовилья Аргентинанинг ҳозирги аҳволини батафсил характерлаб беради, бу мамлакатда синфий кураш ҳеч қачон ҳозиргидек кескин тус олмаганлиги тўғрисида гапиради. 1965 йилда ўтказилган забастовкалар ва бошқа чиқишларда саккиз миллионга яқин меҳнаткаш қатнашди. Меҳнаткашлар полиция репрессияларига қарши курашни кенг авж олдирдилар. Меҳнаткашлар иқтисодий курашни сиёсий талаблар учун кураш билан доим боғлаб бормоқдалар. Бизнинг партиямиз, деб сўзини давом эттиради нотиқ, бирлик сиёсатини изчиллик билан ўтказиб келмоқда. Шу сабабли, бизнинг партиямиз оммавий ишчилар ҳаракати ва халқ ҳаракатини вужудга келтириш ҳамда ривожлантиришга ёрдам бермоқда, бу ҳаракатларни империализмга қарши курашда ягона оқимга айлантиришга интилмоқда.

Партия сафларининг доим ўсиб бораётганлиги, унинг ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланаётганлиги ва партия аъзолари сиёсий савиясининг ўсиши ғалабамизнинг гарови, деб ҳисоблаймиз. Биз бунда Лениннинг партия ва унинг революциядаги роли тўғрисидаги синалган таълимотига амал қиламиз. Биз партиянинг ролини инкор этаётган ёки камситаётган баъзи майда буржуа идеологларининг антиленинчи қарашларини рад этамиз.

Биз, Аргентина коммунистлари, дейди сўзининг охирида Викторио Кодовилья, КПССнинг социалистик лагерда ва халқаро коммунистик ҳаракатда рўй берган келишмовчиликларни тугатиш соҳасида сабр-тоқат билан ўтказиб келаётган сиёсатини қўллаб-қувватлаймиз ва табриклаймиз. Бизнинг душманларимиз ана шу келишмовчиликлардан фойдаланиб қолишга уринмоқдалар. Келишмовчиликларни бартараф қилиш ва уларнинг ҳалокатли оқибатларига йўл қўймаслик учун биз коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг янги халқаро кенгашини чақириш тарафдоримиз.

Съезднинг аёл делегатлари 2 апрелда қизил гулларни кўтариб олган эдилар. Бу гуллар қаердан пайдо бўлди? Раислик қилувчи президиумга тушган хатни ўқиб берганида, бу «сир» аён бўлиб қолди:

— Биз, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съездида делегат бўлиб қатнашаётган аёллар Съездлар саройига гулдаста юборганликлари учун француз ўртоқларимизга самимий миннатдорчилик изҳор қиламиз. Барча хотин-қизлар ер юзида тинчлик ва дўстлик бўлишини астойдил истайдилар. Бутун ер юзида қизил гуллар ҳамиша яшнай берсин ва атом бомбаси ҳеч қачон аланга олмасин! Яшасин тинчлик!

Қисқа танаффусдан кейин **В. В. Гришин** раислик қилади.

Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Т. Усубалиев** сўзга чиқади.

— 1966 йил — бешйилликнинг биринчи йили, КПСС XXIII съезди ўтказилаётган йил партиямизнинг ва халқимизнинг шонли тарихига коммунистик жамият қуриш йўлидаги ҳал қилувчи марраларнинг бири бўлиб киради. Бу йил қирғиз халқи учун яна шу жиҳатдан ҳам муҳимки, Қирғизистон республикаси ва Коммунистик партияси ташкил этилганига 40 йил тўлади.

Нотиқ революциядан илгариги социологлардан бирининг даъвосини эсга олиб ўтади. Ана шу социолог Ўрта Осиё аҳолисининг, шу жумладан Қирғизистон аҳолисининг саводсизлигини тугатиш учун 4600 йил керак бўлур эди, деб ўйлади. Аммо, Қирғизистон 46 аср мобайнида эмас, балки шундан юз баравар қисқа вақт ичида ҳар йигирма беш кишининг бири олий ёки ўрта маълумотга эга бўлган республикага айланди. Бу республикадаги илмий муассасаларда бир мингга яқин фан кандидати ва доктори хизмат қилмоқда, ҳар ўн минг кишига етмиш беш врач, фельдшер, медицина ҳамшираси тўғри келади.

Бизнинг республикамизда, дейди ўртоқ Усубалиев, қирғизлар билан бир қаторда бошқа кўп миллатларнинг вакиллари катта ва аҳил оиладагидек меҳнат қилмоқдалар. Коммунистик қурилишнинг ҳар йили сайин мамлакатимизнинг қардош халқлари тобора яқинлашиб, иноқлашиб қолмоқдалар. Масалан, халқларимиз ўртасидаги иқтисодий ва маданий алоқаларнинг тез ривожланиб бораётганлиги бу процессни яққол кўрсатувчи далил бўла олади. Қирғизистонда, жумладан, меҳнаткашларни қардош халқларнинг маданияти билан систематик равишда таништириш яхши традиция бўлиб қолди. Шу билан бирга, халқимизнинг маданияти, унинг адабиёти ва санъатини республикадан ташқаридаги кишилар ҳам тобора яхши билиб олмоқдалар.

Қирғизистоннинг экономикаси — Совет Иттифоқи ягона социалистик хўжалигининг ажралмас бир қисмидир. Ҳозирги вақтда Қирғизистон саноати ва қишлоқ хўжалигининг маҳсулоти мамлакатдаги неча ўнлаб иқтисодий районларга етказиб берилмоқда. Шу билан бирга, Қирғизистон ҳам мамлакатнинг деярли ҳамма қисмидан саноат маҳсулоти ва хом ашё олиб турибди.

Етти йиллик мобайнида республиканинг халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағ аввалги етти йилдагига нисбатан 2,5 баравар ортди. Икки юзга яқин янги корхона, цех ва бошқа саноат объектлари қурилди. Ҳозирги вақтда Қирғизистонда бир йил ичида ишлаб чиқарилаётган электр энергияси 1913 йилда бутун чор Россиясида ишлаб чиқарилган электр энергиясидан анча ортиқдир.

Кейинги етти йил ичида колхоз ва совхоз қурилишига сарфланган маблағ тараққиётнинг шундан аввалги ҳамма йилларида сарфланган маблағлардан ортиқдир. Бу эса, суғориладиган ер майдонларини анча кенгайтириш, бир миллион гектардан ортиқ яйловларга сув чиқариш, кўпгина чорва биноларини, ишлаб чиқариш ва маданий-маиший аҳамиятга эга бўлган бошқа объектларни қуриш имконини берди.

Ҳозирги вақтда республикадаги барча колхозларнинг 70 проценти колхозчиларга ой сайин пул аванси бермоқда, колхозларнинг қарийб ярми меҳнатга пул билан ҳақ тўламоқда. Етти йил мобайнида қишлоқ жойларда тўрт миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой қад кўтарди, кўпгина мактаб ва мактабгача тарбия болалар муассасалари, клуб ва кутубхоналар қурилди. Қишлоқ меҳнаткашларининг ҳар 100 оиласига 45 радиоприёмник, 11 телевизор тўғри келади. Эндиликда телевизион эшиттиришларни Қирғизистоннинг ҳамма районларида яшовчи аҳоли кўриши мумкин. Афсуски, деб уқтириб ўтади ўртоқ Усубалиев, қишлоқ аҳолисининг маданий-маиший товарларга бўлган эҳтиёжлари тўла қондирилмаётир. Қишлоқларда қурилиш ишлари йил сайин кенгайтирилади. Қишлоқ меҳнаткашларининг бинокорлик материалларига бўлган эҳтиёжларини тўла қондириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак.

Бизнинг делегациямиз, дейди ўртоқ Усубалиев, КПСС Уставига киритилиши мўлжалланган ўзгаришларни тўғри, деб ҳисоблайди. Шу тўғридаги таклифларни турмушнинг ўзи тақозо этди. Коммунистлар ҳисобот-сайлов йиғилишларида ва партия конференцияларида бу таклифларни илгари сурдилар.

— Ленинизм, революция ва партия, — деб таъкидлайди ўз нутқида СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари **Г. М. Марков**, — социалистик адабиётни ривожлантириш учун бутун шарт-шароитни вужудга келтирди, социалистик адабиётга энг илғор, революцион идеялар берди. Бизда ўз қалби ва ижодини халққа ва партияга бағишлаган ҳар бир ёзувчи учун тўла сўз эркинлиги таъминланган. Ўзларининг қабиҳ ишларини адабий парда билан ниқобловчи туҳматчилар, идеология соҳасидаги контрабандистлар қаҳр-ғазабга дучор бўлиб келдилар ва дучор бўлаверадилар, улар қораланди ва қоралана веради. Халқ нафрати — уларнинг қисматидир.

Совет адабиёти пайдо бўлган дастлабки йилларданоқ социализм душманлари бу адабиётни кўролмайдилар. Уларнинг шундай душманлик назари билан қарашларига сабаб нима? Бунга сабаб шуки, совет адабиёти Коммунистик партиянинг идеяларига содиқ бўлган революцион адабиётдир, бу адабиёт жаҳонга синфий ҳақиқатимизни ёймоқда, партиявийлик ва халқчилликнинг синалган принципларига амал қилмоқда ва социалистик реализм адабиёти сифатида ривожланиб бормоқда.

КПСС нинг XXII съездидан кейин ўтган йиллар мобайнида совет адабиёти илгарилаб борди. Бизнинг совет кишимиз, социалистик жамиятимиз совет адабиёти бадиий тадқиқотларининг асосий мазмуни бўлди. Аммо, кўп миқдорда яхши, чуқур мазмунли китобларимиз бўлгани ҳолда, адабиётнинг аҳволи соғлом ва тақдирланган ҳолда, ғоявий-бадиий жиҳатдан йирик, қўламли асарлар шу йиллар мобайнида ҳаммамиз кутгандан камроқ яратилганлигини чуқур таассуф туйғулари билан эътироф этмай иложи йўқ.

СССР ёзувчиларининг навбатдаги съезди арафасида, дейди ўртоқ Марков, адиблар партиянинг XXIII съездида айтилган танқидий мулоҳазаларнинг ҳаммасига сезгирлик билан эътибор беришлари лозим. Адабиётнинг коммунизм қурилишига қўшадиган ҳиссаси кўпайтирилиши керак, унинг фаолияти, ғоявий-бадиий сифатлари янада юксак даражага кўтарилиши керак. Шу билан бирга, бу тадбирни умумий тарздагина бажариб қолмай, балки ҳар бир айрим асарга нисбатан ҳам қўлланиш керак, чунки бадиий асарлар ўзининг сони билан эмас, балки салмоғи билан ўлчанажаги кўпданоқ маълум.

СССР Ёзувчилар союзи кейинги вақтларда миллатлараро алоқаларининг ҳажми жиҳатидан ҳам ўсди. Бизнинг сафимизга ўнларча ва юзларча ёш ёзувчилар келиб қўшилди. Булар орасида коммунистик қурилишнинг илғор участкаларидаги қимматли кузатишларини адабиётга олиб келган талантли кишилар оз эмас.

Афсуски, дейди яна ўртоқ Марков, шундай асарлар ҳам пайдо бўлдики, бу асарларда ҳозирги замон мураккаб проблемаларини чуқур бадиий таҳлил қилиш ўрнига ё юзаки тасвирчиликни, ё масалага бир томонлама қарашни, ёхуд адабиёт учун ғайри табиий услублар қўлланишини кўрамиз. Бу — буржуа адабиётида расм бўлиб қолган нусхаларга тақлид қилиш оқибатидир. Ана шу ҳолларнинг ҳаммасида бирхил натижа келиб чиқди: ҳаётимизнинг умумий манзараси бузиб тасвирланди, воқеликни акс эттириш аср ҳақиқатига, давримиз ҳақиқатига қарама-қарши бўлиб чиқди.

Партия, дейди нотиқ, олға қараб қилаётган ҳаракатимизга тўсқинлик қилаётган нарсаларнинг ҳаммасини зийраклик билан кўраётган ёзувчиларни қўллаб-қувватлайди. Аммо, чинакам совет санъаткорининг танқидий пафоси моҳияти эътибори билан ҳамиша ижодий пафос бўлади, унинг танқидини тузумимизнинг мустаҳкамланишидан, коммунизм идеяларининг тантанасидан манфаатдор бўлган курашчининг эҳтирослари тақозо этади.

Адабий процесснинг қийинчиликлари ва мураккаблиги сўз санъаткорларини идеологик жиҳатдан тарбиялаш вазифасини яна ва яна энг биринчи вазифалардан бири қилиб қўяди. Бунда гап санъаткорнинг марксча-ленинча дунёқарашига эга бўлиши тўғрисида бораётир. Санъаткорнинг таланти, шубҳасиз, донга ўхшайди, дон бўлмаса, бошоқ ҳам ўсиб чиқмайди. Аммо, санъаткорнинг ғоявийлиги, унинг партиявий дунёқараши қуёш ҳам, ҳаво ҳам, сув ҳамдир. Буларсиз уруғлик тупроқдан униб чиқмайди.

— Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига қадар ҳали бир ярим йил вақт борлигига қарамай, бу съезд мамлакатимиз босиб ўтган ярим асрлик йўлнинг гўёки якунини чиқармоқда, деди Москва область партия комитетининг биринчи секретари **В. И. Конотоп**. — Бу йўл буюк ғалабалар йўлидир.

Нотиқ КПСС Марказий Комитети март ва сентябрь Пленумларининг қарорлари мамлакатнинг иқтисодий ва маънавий ҳаётига қандай самарали таъсир этганлигини Москва области мисолида кўрсатиб беради. Область саноат корхоналарининг коллективлари етти йилликни олти ярим йил ичида тугаллаб, 1965 йил планини муддатидан олдин 27 декабрда бажардилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш топшириғи ортиғи билан бажарилди. Саноат корхоналарининг олган умумий фойдаси бир миллиард сўмдан кўпроқ бўлди.

(Охири учинчи бетда.)

ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИМИЗНИНГ ОЗОДАЛИГИ УЧУН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика шаҳарлари ҳамда аҳоли яшайдиган пунктларнинг санитария аҳволини яхшилаш тадбирлари ҳақида қарор қабул қилдилар.

Қарорда сўнгги йилларда Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларининг санитария аҳволини ҳамда аҳолини сув билан таъминлашни яхшилаш юзасидан маълум ишлар амалга оширилганлиги таъкидланади.

Бироқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети соғлиқни сақлаш доимий комиссияси материаллари республиканинг кўпгина шаҳар ҳамда қишлоқларининг санитария аҳволи қониқарли даражада эмаслигини кўрсатади. Озиқ-овқат, гўшт, сут саноати, савдо ҳамда умумий овқатланишнинг кўпгина корхоналари ва объектларининг санитария аҳволини янада яхшилашни талаб қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети область, шаҳар ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети, Узсовпроф, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, коммунал хўжалик, озиқ-овқат ва гўшт-сут саноати, савдо министрликлари, «Ўзбекбирлашув», шунингдек республиканинг бошқа министрликлари ҳамда идораларига 1966 йил 1 апрелдан бошлаб шаҳар аҳолиси, посёлка ишчилари, колхоз ва совхоз меҳнаткашларининг кенг иштирокида аҳоли яшайдиган жойларни тозалаш ва ободонлаштириш икки ойлигини ўтказишни топширди.

Икки ойлик мобайнида қуйидаги тадбирларни амалга ошириш тавсия этилди:

— Корхоналар, ташкилотлар, колхоз ва совхозларнинг аҳоли яшайдиган пунктларини, коммунал ҳамда шахсий ҳовлиларни, суғориш шохобчаларини тозалаш;

— йўлларни, тротуарларни ва тўсиқларни тартибга келтириш, ахлатларни ташиш ҳамда уларни зарарсизлантириш чораларини кўриш. Ана шу мақсад учун корхона ва ташкилотларнинг зарур бўлган миқдордаги транспортидан фойдаланиш;

ташкилотлар ва корхоналар территориясида, кўчалар, хиёбон ва ҳовлиларда дарахт ва бута кўчатлари ўтқазиш, гулзорлар барпо этиш, шунингдек болалар учун ёзги ўйин майдончалари яратиш.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳамда Ўзбекистон ССР жамоат тартибини сақлаш министрлигидан кўчалар, ҳовлиларни, муассасалар, корхона ҳамда ташкилотлар территорияларини, жамоатчилик фойдаланадиган жойларни озода сақлаш устидан назоратни кучайтиришни, санитария тартибларини бузган шахсларни қаттиқ жавобгарликка тортишни талаб қилдилар.

Соғлиқни сақлаш ва маориф министрликлари икки ойлик мобайнида шахсий ҳамда умумий гигиена тўғрисида, ошқозон-ичак касалликларининг олдини олиш чоралари ҳақида санитария пропагандасини кучайтиришлари лозим.

Республика, область, шаҳар ва район газеталари, редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига шаҳарларнинг ва аҳоли яшайдиган жойларнинг ободончилик ва санитария жиҳатидан тозалаш масалаларини кенг ёритиш, санитария тозалиги ҳамда ободонлаштириш икки ойлигини муваффақиятли ўтказаётган шаҳар, район ва коллективларнинг ташаббусини кенг ёйиш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлигига сув ҳавзаларидан фойдаланишда санитария талабларига қатъий риоя қилинишини таъминлаш, сув тармоқларига хлорлаштирилмаган сувнинг юборилишига йўл қўймаслик топширилди.

Савдо министрлиги ва «Ўзбекбирлашув»га 30 апрелгача умумий овқатланиш, савдо тармоқлари ҳамда уларга тегишли территорияларни тоза ҳолга келтириш таклиф қилинди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIII СЪЕЗДИ

(Боши иккинчи бетда.)

Москва атрофидаги қишлоқларнинг меҳнаткашлари ҳам сезиларли муваффақиятларга эришдилар. Асосий бойлик ердан яхшироқ фойдаланиладиган бўлди, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ва чорвачиликнинг маҳсулдорлиги ошди. Областдаги совхозлар, колхозлар ва паррандачилик фабрикалари ўтган йили барча турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш давлат планларини анча ошириб адо этдилар.

Область партия комитети партия ташкилотларининг, қишлоқдаги барча меҳнаткашларнинг асосий эътиборини ҳозир қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга қаратмоқда. Совхоз ва колхозларда хўжалик ички ҳисоби ва етиштирилган маҳсулотнинг миқдори ҳамда сифати учун моддий рағбатлантириш жорий қилинмоқда. Шу билан бирга, деди ўрток Конотоп, область совхоз ва колхозлари яратиб берилган имкониятлардан ҳали тўла фойдаланмаяптилар. Бир қанча хўжаликларда экинларнинг ҳосилдорлиги ва чорвачиликнинг маҳсулдорлиги паст, иқтисодий ишлар суст олиб борилмоқда, совхозларнинг бир қисми ҳали ҳам зарар кўриб ишламоқда.

Ана шу хўжаликларнинг ҳаммасига ҳозир бир гуруҳ мутахассислар, тажрибали экономистлар ва олимлар юборилди. Улар қолоқлик сабабларини текшириб кўришда хўжалик раҳбарларига ёрдам берадилар. Нотиқнинг фикрича, хўжалик ҳисоби қудратли иқтисодий восита бўлиб, у раҳбарларни, мутахассисларни, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини экономикага томон бурилишга, уларни хўжасизликка қарши кураш олиб боришга сафарбар қилишга даъват этилгандир. Совхозларни хўжалик ҳисобига тўла кўчириш ишини беш йиллик план Директивалари талаб қилганидек дадиллик ва сабот билан амалга ошириш керак.

Ўрток Конотоп сўнгра ёш авлодни ғоявий жиҳатдан тарбиялаш проблемалари тўғрисида, бу соҳада адабиёт ва санъат қандай роль ўйнаётганлиги ҳақида гапиради.

КПСС Татаристон область комитетининг биринчи секретари **Ф. А. Табеевга** сўз берилади. Саноат ва қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқаришни ташкил қилишнинг иқтисодий методлари кенгроқ қўлланилаётган, хўжалик ҳисоби жорий қилинаётган, меҳнатнинг моддий стимуллари, шартнома алоқалари оширилаётган ҳозирги шароитда деди нотиқ, бошланғич партия ташкилотларининг роли ўсиб бормоқда. Ташкилий хўжалик практикасининг эскириб қолган мезонлари қадамба-қадам йўқолиб бормоқда, улар ўрнига хўжалик раҳбарларидан катта билимни, мустақилликни талаб қилувчи янги вазифалар, планлаштиришнинг янги методлари келмоқда. Иқтисодий қонунлардан чуқурроқ фойдаланишга қаратилган хўжалик практикасидаги ана шу ўзгаришлар партиявий ишда, кадрлар билан олиб борилаётган ишда албатта ҳисобга олиниши лозим.

Ўрток Табеев ўз нутқининг кўп қисмини Татаристон нефть саноатига бағишлади. Татаристонда нефтчиларининг ажойиб кадрлари ўсиб етишди. Нефть қазиб чиқариш ва пармалаш юзасидан етти йиллик план муддатидан олдин бажарилди. Беш йиллик мобайнида мамлакатда қазиб чиқариш мўлжаллантан 1,5 миллиард тонна нефтнинг қарийб 500 миллион тоннаси ёки Совет Иттифоқида қазиб чиқариладиган бутун нефтнинг учдан бир қисми республика ҳиссасига тўғри келади. Биз, Татаристон коммунистлари, деди Ф. А. Табеев, ана шу катта ва муҳим вазифани ҳал қилиш учун партия ва халқ олдидаги ўз масъулиятимизни яхши тушунамиз. Бу — қийин, лекин батамом реал ишдир.

Нефть конларини қазиш ва улардан фойдаланиш соҳасида қўлланилаётган энг замонавий техника воситалари ва технологияси ер бағридан нефть запасининг ярмини қазиб чиқариш имконини беради. Нефтнинг қолган қисми ер остида қолади. Лекин мамлакатда кўп конлар борки, у ердан атиги нефтнинг 15—20 проценти қазиб чиқарилган бўлса ҳам фойдаланиб бўлган кон ҳисобланади.

Нефть конларидан фойдаланиш системасида ер ости бойликларини қазиб чиқаришнинг илмий жиҳатдан асосланган мезонлари ҳозирча бизда йўқ. Илмий жиҳатдан асосланган бундай мезонлар нефтчиларга ҳар бир кон юзасидан давлат планининг мажбурий кўрсаткичи сифатида берилган бўлур эди.

Қатламлардан нефтни олишнинг самаралироқ усуллари зарур. Нефть ҳақидаги фанимиз ана шу проблема устида иш олиб бормаётир, деб айтиб бўлмайди. Лекин, афтидан, тадқиқотлар тарқоқ тарзда олиб борилаётганлиги сабабли бу иш илгари томон секин силжимоқда. Бизнинг резервларимиз кўп. Биз беш йиллик план мўлжалларининг реал бўлишига ҳеч шубҳаланмаймиз. Бу план тўла ва ошириб бажарилади.

Ўрток Табеев пировардида мамлакатимиз халқларининг дўстлиги тўғрисида гапиради.

— Бу ҳақда фикр юритар экансан, — деб хитоб қилади нотиқ, — миянгга беихтиёр шундай бир фикр келади: буюк оғамиз-рус халқининг жуда катта эътибори ва ёрдамини оқламоқ учун биз, миллий республикаларнинг вакиллари ўзимизга боғлиқ бўлган ҳамма ишларни етарли даражада қилаяпмизми? Биз халқлар дўстлигини кўз қорачиғидай сақлаймиз ва кучайтираверамиз, миллатчилик ва бошқа буржуа идеологиясига қарши муросасиз кураш олиб борамиз, умумий ишимиз — мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига бутун кучимиз билан ёрдам берамиз!

— Партия билан халқнинг бирлиги тобора мустаҳкамланиб бораётганлиги, — деди Украина Компартияси Днепропетровск область комитетининг биринчи секретари **А. Ф. Ватченко,** — биз, маҳаллий ходимларга яққол кўриниб турибди. Бу бирликнинг тобора мустаҳкамланаётганлиги бизнинг қаҳрамонона ишларимизда ҳар куни намоён бўлмоқда, етти йилликни муваффақиятли якунлашимизда, янги беш йиллик Директивалари лойиҳасининг якдиллик билан маъқулланишида, коммунистик қурилишнинг кундалик практикасида намоён бўлмоқда.

Ўрток Ватченко бундай деди: область меҳнаткашлари съезд олди социалистик мажбуриятларини бажардилар. Биринчи квартал ишлаб чиқариш программаси адо этилди ва пландан ташқари бир неча минг тонна чўян, пўлат ва прокат ишлаб чиқарилди. Кривой Рог ҳавзасининг кончилари пландан ташқари 600 минг тонна кўмир рудаси қазиб чиқардилар. Ҳозир Днепропетровск областида бутун Иттифоқимизда ишлаб чиқарилаётган чўяннинг қарийб бешдан бир қисми, пўлатнинг еттидан бир қисми, прокатнинг олтидан бир қисми ва темир руданинг эллик процентдан кўпроғи ишлаб чиқарилмоқда. Бу область ўз саноат маҳсулотини Совет Иттифоқининг барча республикаларига ва жаҳоннинг 57 мамлакатига етказиб бермоқда. Шу билан бир қаторда, деди нотиқ, баъзи корхоналар резервлардан етарли фойдаланмаганликлари сабабли планни бажармаётирлар, лойиҳада белгиланган қувватларни секин ўзлаштирмоқдалар.

Нотиқ корхоналарнинг икки дам олиш куни бўлган беш кунлик иш ҳафтасига аста-секин ўтиши тўғрисидаги таклифни қувватлаб, Днепропетровск областидаги 33 корхонанинг ана шу система бўйича қарийб икки йиллик иш тажрибаси бу тадбирнинг давлатга ҳам, меҳнаткашларга ҳам фойдали эканлигини кўрсатди, деди.

Днепропетровск областида, деб таъкидлади ўрток Ватченко, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ҳозиргига қараганда анча кўп етиштириш мумкин ва лозим. Суғоришни ривожлантириш, комплекс механизациянинг жорий қилиш юзасидан тадбирлар кўрилмоқда. Фермаларда бу процесс комплекс машина ва ускуналарнинг йўқлигидан пайсалга солинмоқда. Нотиқ СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Союзсельхозтехника» ниҳоят ана шу проблемани ҳал қилиш билан шуғулланса бўлур эди, деб ҳисоблайди.

Биз, деди нотиқ, партия ташкилотларининг иш тажрибасини умумлаштиришга кўпроқ эътибор бера бошладик. Бироқ, қилган ишларни ҳали етарли, деб бўлмайди. Партия матбуоти бизга катта ёрдам кўрсатиши лозим. Шуни айтиш керакки, кейинги вақтларда «Правда» газетаси, «Партийная жизнь» журнали ва баъзи бир бошқа нашрлар партия раҳбарлиги практикасини ёритишни бирмунча яхшиладилар. Бизнинг фикримизча, бошланғич партия ташкилотларининг иш тажрибаси тўғрисидаги мақолалар ҳали жуда кам босилмоқда, ташкилий-партиявий ва сиёсий ишларнинг айрим масалалари юзасидан адабиёт кам нашр этилмоқда.

Ҳозир биз, деди ўрток Ватченко, кадрлар билан ишлаш, топширилган иш учун уларнинг масъулиятини ошириш масаласига катта эътибор бермоқдамиз. Область коммунистларининг салкам 80 проценти бевосита моддий ишлаб чиқариш доирасида ишламоқда, марксча-ленинча назария активлик билан ўрганилмоқда.

КПСС Ростов область комитетининг биринчи секретари **М. С. Соломенцев** икки юз минг ростовлик коммунистлар номидан гапиради. У, Дон меҳнаткашлари кейинги йилларда қилган катта ишлар тўғрисида сўзлайди. Етти йиллик мобайнида саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 76 процент ортди, ўтган йилларнинг шу давридагига нисбатан ўртача йиллик дон етиштириш салкам 33 процент кўпайди.

Ўрток Соломенцев ўз нутқининг талайгина қисмини кадрлар билан ишлаш масаласига бағишлайди.

Адабиёт ва санъатда, матбуотда шундай асарлар пайдо бўла бошладики, бундай асарларнинг айрим фактларга таяниб, раҳбарларнинг фақат салбий томонларинигина кўрсатиб бердилар. Бундай «асарлар»нинг авторлари бизнинг раҳбар кадрларимиз халқ ичидан чиққанликларини, кечаги ишчи ва деҳқонлар эканлигини, ишчи ва деҳқонларнинг болалари эканлигини афтидан эсдан чиқариб қўйган бўлсалар керак, баъзилари эса, эҳтимол, буни билишни истамасалар керак. Раҳбар кадрларимизнинг асосий кўпчилиги софдил, партия ва халқ ишига содиқ кишилардир.

Мана мисол учун роли бир вақтлар пасайтириб юборилган қишлоқ район партия комитетининг секретарини, колхоз раисини ёки совхоз директорини, корхона директорини олайлик. Хўш, улар қандай ишлаяптилар? Муболағасиз айтиш мумкинки, улар аслида кечаю-кундуз ишлаяптилар, бўш вақтлари кам. Улар топширилган ишни бажо келтириш учун жон куйдирмоқдалар. Кадрларимизнинг асосий кўпчилиги ана шундай ишламоқда. Шунинг учун ҳам улар халқимизнинг зўр ишончи ва ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Биз, деб уктириб ўтди нотиқ, кескин ва ленинча принципиал танқид тарафдоримиз, лекин биз кадрларимизга нисбатан ленинча ҳурмат билан муносабатда бўлиш тарафдори ҳаммиз.

Марказий Комитетининг октябрь Пленумидан кейин, деб ўз фикрини туғаллайди ўрток Соломенцев, ишчанлик вазияти вужудга келди. Марказий Комитет, унинг Президиуми турли бўғинларда ишловчи ходимларга тўла ишонч ва ҳурмат билдириб, ишчанлик, осойишталик билан уларга юксак талабчанлик кўрсатмоқда. Бундай вазият эса, кишиларни руҳлантиради ва отлантиради.

Ўрток Соломенцев кинопрокат ходимларини танқид қилади. Чет эл фильмлари, деди у, кинотеатрларимизнинг экранларида тобора кўпроқ кўрсатилмоқда. Бундай фильмларнинг кўпчилиги бизга ёт ғояларни тарғиб қилмоқда, ёшларни тарбиялаш ишига катта зарар етказмоқда. Биз бошқа мамлакатлар билан кино маҳсулотларини айирбошлашга қарши эмасмиз, албатта. Лекин биз ана шу муҳим ишда контролсизликка қаршимиз.

Қарсаклар билан кутиб олинган Австралия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг раиси **Ричард Диксон** КПСС XXIII съездига қизғин салом топширади. Совет Иттифоқининг иқтисодий ва маданий тараққиётида, турмуш даражасини оширишда эришилган жуда катта муваффақиятлардан ҳамда янги беш йиллик планнинг илҳомбахш истиқболларидан, деди нотиқ, биз ҳам сизлар билан бирга қувонмоқдамиз.

Совет Иттифоқининг тинч ташқи сиёсати сингари иқтисодий жиҳатдан ўсиши ва мудофаа қудратининг кучайиши — империалистларнинг агрессив интилишларини тийиб турувчи йирик фактордир.

Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги можарони тинч бартараф этишни таъминлашда Совет Иттифоқи кўрсатган ташаббусни Австралия меҳнаткашлари табриклайдилар. Бу ташаббус Совет Иттифоқи тинчлик мақсадларини кўзлаётганлигининг ва тинч-тотув яшаш сиёсати тўғри сиёсат эканлигининг жуда катта намойиши бўлди.

Партиямизнинг фикрича, социалистик мамлакатларнинг, барча коммунистик партияларнинг, барча тинчлик учун курашувчиларнинг Вьетнам халқининг ўз мустақиллиги учун, ўз билганича яшаш ва ўз истиқболини ўзи белгилаб олиш ҳуқуқи учун олиб бораётган қаҳрамонона кураши билан бирдамлигини мустаҳкамлаш зарур.

Вьетнам масаласи, деб таъкидлаб ўтди Ричард Диксон, биз, австралияликлар учун алоҳида аҳамиятга эга, чунки бизнинг мамлакатимиз Шарқий-Жанубий Осиё районида жойлашган, чунки бизнинг ҳукуматимиз ва ҳукмрон синф Америка империализмининг Вьетнамда олиб бораётган урушига қўшилди.

Австралия Коммунистик партияси тинчлик учун изчил кураш олиб бормоқда. Америка ва Австралия қўшинларини Вьетнамдан олиб чиқиб кетиш учун ҳамда Вьетнамга ва Шарқий-Жанубий Осиёдаги барча халқларга мустақилликни таъминлайдиган тинчлик учун кураш биз сарфлаётган куч-ғайратнинг айниқса муҳим қисмидир. Вьетнамда олиб борилаётган разил урушга қарши курашга интеллигенция, руҳонийлар, студентлар, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотлари қўшилдилар. Ҳукуматнинг янги чақирилган солдатларини Вьетнамга юбориш ҳақидаги қарорига қарши янги кучлар бош кўтариб чиқди. Биз, деди нотиқ, Вьетнамнинг мустақиллигини ҳимоя қилиб, Вьетнамда тинчлик учун курашиб ўз миллий мустақиллигимизни ҳам, дунёда тинчликни ҳам қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдамиз.

Америка империалистлари, деди Ричард Диксон, Вьетнамда урушни кучайтириб юбормоқ учун социализм лагеридаги келишмовчиликлардан фойдаланганликларига ишонч ҳосил қилдик. Социалистик мамлакатларнинг бирдамлигини мустаҳкамлаш ҳамда Вьетнам халқига сиёсий ва моддий ёрдам кўрсатиш ишида КПСС кўрсатган ташаббусни бизнинг партиямиз табриклайди. Ҳозирги шароитда ана шу бирдамликка путур етказиш — барча халқларнинг, социалистик мамлакатларнинг, миллий озодлик ҳаракати ва тинчлик учун барча курашчиларнинг туб эҳтиёжлари ва манфаатларига путур етказиш бўлур эди.

Биз барча партияларнинг мустақиллиги ва тенглиги принципини қўллаб-қувватлаймиз ҳамда бошқа партияларнинг ички ишларига аралашишга қаршимиз, деб таъкидлайди ўрток Диксон. Ана шу муҳим принципларни бузаётган ва ана шу принципларни ҳимоя қилаётганларнинг ҳаммасини ревизионистлар деб ҳисобловчилар партиямизнинг ички ишларига аралашиб, уни парчалаб юборишга уриндилар. Аммо, биз бу хавфни тугатдик. Сафбузарларнинг кичик бир гуруҳи Австралиянинг илғор ишчилари ва интеллигенциясидан ажралиб қолди ва ҳеч қандай сиёсий салмоққа эга эмас. Австралия Коммунистик партияси маҳкам жипслашган ва бирдамдир; у сон жиҳатидан ўсди ва сиёсий жиҳатдан мустаҳкамланди, унинг халқ билан алоқаси партиямиз сафларини бузишга уринишгача бўлган даврдагидан маҳкамроқ бўлиб қолди.

Бизнинг партиямиз КПССнинг жаҳон коммунистик ҳаракати бирлигини тиклашга қаратилган конструктив таклифларини қўллаб-қувватлайди. Биз, деди ўрток Диксон, КПСС билан бирдам эканлигимизни билдирамиз. Жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлиги учун қардош партиялар билан қўлга-қўл беришиб, курашни давом эттиришга биз қатъий бел боғлаганмиз.

Делегатлар томонидан самимий кутиб олинган Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток **Костас Колияннис** сўзга чиқади. Съезднинг халқаро аҳамиятига баҳо бера туриб, деди у, коммунизм қураётган мамлакатнинг янги беш йиллик плани барча халқларнинг, шу жумладан Греция меҳнаткашларининг демократия, тинчлик ва социал тараққиёт учун олиб бораётган оғир курашида уларнинг кучларини кўпайтиради.

Ўрток Колияннис 1965 йилнинг июлида рўй берган сарой тўнтариши натижасида ўз мамлакатида рўй берган мураккаб вазият тўғрисида съезд делегатларига гапириб беради. Халқнинг демократик эркинликларига қарши бошланган янги ҳужум — АҚШ империалистлари агрессив ҳаракатлари занжиридаги ҳалқалардан биридир. Агрессорлар Вьетнамдаги разил урушга Грецияни ҳам тортишни истайдилар. Улар Шарқий Ўртаденгизда ўзларининг ҳарбий, иқтисодий ва сиёсий позицияларини мустаҳкамлаб олишни, Болқон ярим оролида вазиятни кескинлаштиришни истайдилар. Уларнинг мақсади Грецияда полиция режимини мустаҳкамлашдан, демократик ҳаракатга зарба беришдан, мамлакатимизда ажнабий ва маҳаллий монополияларнинг ҳукмронлигини сақлаб қолиш ва кучайтиришни таъминлашдан иборат.

Реакция ўз мақсадларига эриша олмади. Грецияда кейинги йилларда халқнинг энг кучли бўлган оммавий ҳаракати авж олиб кетди. Сўл кучларгина эмас, балки марказ иттифоқи ҳам тўнтаришга қарши чиқди. Улар грек халқининг асосий кўпчилигини ташкил этади, 1965 йилда Грецияда забастовка қатнашчиларининг сони 1 миллион 400 минг кишига етди. Шу йилнинг дастлабки уч ойи мобайнида забастовкаларда салкам 300 минг киши қатнашди.

Греция Коммунистик партиясини ва Бирлашган демократик сўл партияни яккалаб қўйиш реакциянинг асосий мақсади эди ва шундай бўлиб қолмоқда. Ҳолбуки партиямизнинг ва Бирлашган демократик сўл партиянинг обрўси ва таъсири ўсди. Бу партиялар халқ курашининг ташкилотчилари ва жон-танидир. Коммунистларнинг халқ ва миллий манфаатлар учун олиб борган кураши мамлакатни демократлаштириш ва тараққий эттиришнинг муҳим шарти сифатида Греция Коммунистик партиясини легаллаштириш учун бошланган ҳаракатни кучайтириш зарурлигига оммада ишонч ҳосил қилди.

Паломаресдаги фожиали воқеа Грециянинг ядро қуролидан воз кечиши учун, Греция территориясидаги Америка ҳарбий базаларини тугатиш учун кучли ҳаракатни авж олдириб юбориш йўлида яна бир далда бўлиб хизмат қилди. Ҳозир бу кураш антимонополистик ва антиимпериалистик фронтда кенг социал кучларни жипслаштириш учун қулай замин яратиб бермоқда.

Танглиқдан демократик йўл билан чиқиш учун кураш машаққатли бўлади, албатта, дейди нотиқ. Аммо, халқ, демократик ҳаракат — кудратли фактордир. Бизнинг халқимиз ўз кураши билан реакциянинг планларини барбод этишга, миллий суверенитетни ҳурмат қилишга мажбур этишга ва эркин сайлов ўтказиш йўли билан нормал демократик тараққиётни тиклашга қодирдир.

Греция Компартияси, дейди ўрток Колияннис, халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигидан ғоят манфаатдордир. Советлар мамлакатининг Коммунистик партияси бу йўлда сарфлаган ва сарфлаётган куч-ғайратга юксак баҳо беради. Америка империализмининг агрессиясига қарши курашаётган қаҳрамон Вьетнам халқига самаралироқ ёрдам бериш учун барча коммунистик партияларнинг биргаликда ҳаракат қилишини, деб таъкидлайди нотиқ, партиямиз сира кечиктириб бўлмайдиган вазифа, деб ҳисоблайди.

Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Родней Арисменди** залда ҳозир бўлганларнинг қарсаклари остида КПСС XXIII съездига Уругвай коммунистларининг қизғин саломини топширди.

Партиямиз ташкил топган дастлабки кунларданоқ, деди у, пролетар интернационализмини, Ленин партияси билан дўст бўлишни, Совет Иттифоқини ҳимоя қилиш билан айнан бир тушунча деб ҳисоблашни ўрганди.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасининг 50 йиллиги яқинлашмоқда. Босиб ўтилган йўл нечоғлик улуғ ва айни бир вақтда қийин йўл бўлди! Ўзининг бутун улуғворлигига муносиб даражада куйланмаган бу эпопея, — бутун халқаро ишчилар синфининг қаҳрамонона ижодидир. Бироқ, бу эпопеянинг асосий ҳаракатлантирувчи кучи сизнинг халқингиз, Улуғ Октябрь халқи ва сизнинг партиянгиз, Ленин партиясидир.

Бу шонли тарихни ўзбошимчалик билан қисмларга бўлиш мумкин эмас. Бу тарих умуман замонамизнинг революциясини порлоқ келажакнинг қарор топишини, Маркс айтганидек, «инсоният тарихининг муқаддимасини» абадий ёпиб қўйган кишиларнинг синаб кўрилмаган йўлдан олға қараб боришини гавдалантиради.

Совет Иттифоқининг тез суръатлар билан олға қараб бораётганлиги озодликка чиққан халқлар учун қалқон бўлган қудратини кучайтиради, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлайди, ўз озодлиги йўлида қаҳрамонона жасорат кўрсатаётган халқларга ёрдам беради, инсониятнинг кўпчилигининг онгига ғояларимизнинг сингиб боришини кучайтиради.

Тамомила равшанки ғалаба қуёши нур сочиб турган бу йўл, деди нотиқ, осон йўл эмас. Бизларни машаққатли ва қаттиқ жанглар кутмоқда. Бутун дунёда тинчлик учун кураш Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши, Кубани қамал қилишни тўхтатиш ҳамда Доминикана Республикасида ва бошқа районларда интервенцияни тўхтатиш учун, Европанинг қоқ марказида уруш хавфини ҳамда Африкадаги мустақил давлатларга қарши агрессияни тугатиш учун олиб борилаётган курашдан ажралмасдир.

Шу сабабли, социалистик лагерьнинг ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлиги ҳозирги вақтда ғалаба йўлида ҳар қачонгидан кўра муҳимроқдир. Нифоқ Америка империализмининг агрессивлигига ва барча душманларимизнинг адоватига қўл келади. Шу сабабли биз бирликка эришиш йўлини очишга қаратилган КПСС ва унинг Марказий Комитетининг куч-ғайратини қизғин табриклаймиз, XXIII съезднинг конструктив позициясини ҳамда унинг ана шу масалага масъулиятни сезиб пухта ёндошаётганлигини табриклаймиз.

Совет Иттифоқига қарши кенг кўламда уруш бошланган тақдирда бирлик ўзидан-ўзи пайдо бўлади демоқдалар. Бу — ғалати даъво. Вьетнамга кўрсатилаётган ёрдам ана шу бирликка сазовор эмасми? Ядро урушининг ўзигина ана шу бирликка сабаб бўлиши мумкин-у, шу урушнинг йўлини тўсиб қўйиш зарурияти эса бунинг учун етарли эмасми? Бу саволга жавоб ўзидан-ўзи келиб чиқади. Бирликни мустаҳкамлаш ҳозирги вақтда бутун ҳаракатимизнинг асосий ва энг муҳим вазифаси бўлиб қолди.

Уругвай Коммунистик партиясининг раҳбари сўнгра бундай деди: Латин Америкаси жаҳон озодлик кураши майдонига қатъий қадам қўйди. Куба революцияси халқларимизнинг озодлик ҳаракатида янги босқич бўлди. Ҳозирги вақтда барча мамлакатларимизда машаққатли кураш олиб борилмоқда. Бу курашда ишчилар синфи ва барча ватанпарвар, демократик кучлар янкилар империализмига ва уларнинг малайларига қарши курашмоқдалар.

Ишчилар синфи бошчилик қилаётган Уругвай халқи тобора мустаҳкамланаётган бирлик ва тобора кўпроқ етуклик йўлидан бормоқда. Ишчилар синфимиз ва халқимизнинг доимо ғалаён кўтараётганлиги муносабати билан Америка империалистлари ва уларнинг агентлари бу гўё Совет Иттитоқи ва Кубанинг мамлакатимиз ички ишларига аралашуви натижасидир, деб жар солмоқдалар. Бундай туҳмат гапларни чет эллардан буйруқ олиб иш кўришга одатланиб қолган калтафаҳм одамларгина айтиши мумкин. Туҳматлар ҳам, репрессиялар ҳам озодлик, бирдамлик, ватанпарварлик, демократия ва социал тараққиёт овозини бўғиши мумкин эмас!

Империализмнинг иғволарига жавобан, деб ўз нутқини тамомлайди ўрток Арисменди, Уругвай Коммунистик партияси номидан шу минбарда туриб қуйидаги сўзларни барала айтишга рухсат бергайсиз:

Яшасин Уругвай ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик!

Раислик қилувчи Гондурас Коммунистик партияси, Доминикана Коммунистик партияси, Парагвай Коммунистик партияси, Поэрто-Рико Меҳнаткашлар озодлик партияси, Реюньон Коммунистик партияси, Сальвадор Коммунистик партиясидан съезд номига табрикномалар ва муваффақиятлар тилаб билдирилган истаклар олинганлигини маълум қилади.

КПСС XXIII съездининг навбатдаги мажлиси 4 апрель эрталаб соат 10 да очилади, деб эълон қилинади.

(ТАСС).

ҚАРДОШ ВЕНГЕР ХАЛҚИГА

Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний, А. Н. Косигин ўртоқлар миллий байрам — Венгриянинг фашист босқинчилардан озод қилинганлигининг 21 йиллиги муносабати билан қардош венгер халқини КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети, барча совет кишилари номидан қизғин табрикладилар.

Венгрия Халқ Республикасининг раҳбарлари Янош Кадар, Иштван Доби, Дьюла Каллаи ўртоқлар номига юборилган мактубда айтиладики, ўтган давр мобайнида халқ Венгрияси меҳнаткашлари Венгрия Социалистик ишчи партиясининг синалган раҳбарлигида мамлакат ҳаётининг ҳамма соҳаларида тарихий ўзгаришларни амалга оширдилар, социализм негизларини барпо этдилар, Совет кишилари меҳнаткаш венгер халқининг ўзининг социалистик Ватани учун қонуний фахрланаётганлигига қўшилмоқдалар. Венгрия илғор индустрияга эга бўлган ва социалистик қишлоқ хўжалиги муваффақиятли ривожланаётган мамлакатга айланди. Венгрия Халқ Республикаси социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини жипслаштириш учун, тинчлик ва халқларнинг миллий озодлиги учун олиб борилаётган курашига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Мактубда қардош венгер халқига Венгрияда социализм қурилишини туғаллаш ишида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш, бахт-саодат ва равнақ истаги изҳор этилади.

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

Венгрия Халқ Республикасининг раҳбарлари Янош Кадар, Иштван Доби, Дьюла Каллаи ўртоқлар Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний, А. Н. Косигин ўртоқлар номига мактуб юбориб, миллий байрам-Венгрия озод қилинганлигининг 21 йиллиги муносабати билан қутлаганликлари учун Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети, Венгрия Халқ Республикаси Президиуми, Венгрия революцион ишчи-деҳқон ҳукумати ва бутун венгер халқи номидан самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар. Сизларни ва коммунизм қураётган қардош совет халқини чуқур ҳурмат туйғулари билан табриклаймиз, дейилади мактубда. Сўнгра мактубда шундай дейилади: шу кунларда мамлакатимизнинг бутун жамоатчилиги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съезди ишини зўр қизиқиш билан кузатиб бормоқда. Бизлар шу нарсага қатъий ишонамизки, съезд қарорларидан руҳланган қардош совет халқи коммунистик жамият қурилишида янгидан янги катта муваффақиятларга эришади. Сизлар эришган муваффақиятлар социализм ва тараққиёт кучлари бирлигини ва жипслигини мустаҳкамлашга, империализмга қарши курашга ёрдам беради.

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

Янги йил муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳга телеграмма юбордилар ва бу телеграммада ўз қутловларини ҳамда подшога ва унинг оила аъзоларига сиҳат-саломатлик, шунингдек дўст афғон халқининг бахт-саодатли бўлиб, равнақ топишини истаганликларини изҳор қилдилар.

Афғонистон подшоси ўзининг жавоб телеграммаларида шу табриклар учун ташаккур изҳор қилди. (ТАСС).

* * *

СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин Буюк Британия Бош Министри Гарольд Вильсонга телеграмма йўллаб, уни Буюк Британия Бош Министри лавозимига қайта тайинлангани муносабати билан табриклайди. Телеграммада ҳар иккала ҳукуматнинг биргаликда куч-ғайрат сарфлаши туфайли Буюк Британия билан СССР ўртасидаги муносабатлар инглиз ва совет халқлари манфаатлари йўлида, умумий тинчлик манфаатлари йўлида янада ривожланади, деб умид билдирилади. (ТАСС).

КИНОЛЕНТАЛАРДА ҲАЁТ НАФАСИ

1926 йил. Ўзбек давлат киноси эндигина ташкил этилган пайт. Луначарский Ўзбекистон Халқ Комиссарияти Совети раиси номига юборган хатида бундай деб ёзган эди: «СССРнинг Шарқ киноси олдида Совет Шарқи, хорижий Шарқдан иборат бепоён Шарққа маърифат тарқатиш вазифаси туради».

Орадан қирқ йил ўтди. Эндиликда шарафли вазифа кутилганидан кўра зиёдроқ бажарилмоқда дейишга тўла асос бор. Кейинги йилларда яратилган энг яхши публицистик фильмлар фақат республика доирасидагина эмас, балки бепоён Шарққа ҳам маърифат тарқатиш даражасига етди.

Республика кино санъаткорлари доим янги ижодий марраларга интилмоқдалар. Улар ҳаётнинг ижобий фактлари, ибратли кишилар мисолида қайта-қайта ўлка образига мурожаат этишни, муҳим аҳамиятга эга сиёсий-ижтимоий тематикани оқилона ёритишни, айниқса ўлка қисматини гавдалантиришни энг муҳим вазифалардан бири ҳисоблайдилар. «Тожихон билан учрашув» фильми ўтган йилги энг яхши фильмлар қаторида ҳақли равишда ўрин олди. Мана, кетма-кет чиқарилган «Тошкент—тинчлик шаҳри» ва «Ўн уч қалдирғоч» фильмлари. Қисқа метражли бўлишларига қарамай, катта ижтимоий-сиёсий тематикани ёритади. Биринчи фильм халқаро аҳамиятга эга «Тошкент Декларацияси» билан боғлиқ воқеаларнинг жонли кино йилномаси бўлиб қолди. «Ўн учлар» фильмининг воқеаси мактаб қучоғидаги учрашувдан бошланади. Республикадаги биринчи совет педагогларидан Қори Ниёзий, унинг собиқ ўқувчилари — академик Т. Зоҳидов, профессор У. Турсунов ва бошқалар ўз қадрдон синфларига кириб бормоқдалар. Кутилмаган, лекин унутилмас, ҳаяжонли учрашув. Маълум бўлишича, 1924 йилда араб алфавитидаги «Фарғона» газетасининг 26 май сонида «Ўн уч — ўн уч минг бўлсин» деган рубрика остида ўн уч қалдирғочнинг фотосуратлари ҳам берилган экан. Ўша фотосурат ва экран қаҳрамонларининг қиёс қилиниши орқали тарихий тема ўз кульминациясига эришади.

Ўзига хос қиёфали, катта ҳаёт ва меҳнат йўлларини босиб ўтган ва улкан режаларга тўла қаҳрамонлар кинокамера олдида «ўйнамайдилар». Фильмда воқеаларнинг шундай табиий оқимига эришилганки, қаҳрамонлар фавқулодда учрашувларда, мураккаб ситуацияларда, ўз табиий кечинмаларида, ҳаёт ҳақида фалсафий мулоҳазалари устида съёмка қилинадилар. Улар аппарат ва микрофон олдида ўз эзгу-ўйлари билан ўртоқлашадилар, самимий сўзларида қалбларини очадилар. Конкрет ҳужжат асосига қурилган фильм заминида улкан ғоя ётади. Ким эди улар, қандай киши бўлиб етишдилар? Совет ҳокимияти республика меҳнаткашларига нималар берди? Ҳужжатли материал кишини тўлқинлантиради, социал ҳаёт қучоғига олиб киради. Экран қиссасида қаҳрамонларнинг қисматлари орқали ўлка босиб ўтган тарихий йўлни кўрсатиш намунаси, қўйингчи воқелигимиз поэмаси шу эмасми, ахир.

Мазкур фильм «Тожихон билан учрашув», «Аския» репортаж фильмлари қаторида ҳозирги синхрон кинорепортаж методи ҳақидаги киношунос К. Славиннинг мулоҳазаларини тасдиқлайди: «Синхрон кинорепортаж методида ёпиқ кинокамерадан кўра фильм ижодкорининг ўз кўрабилиши, лаёқати — киши, объект, сюжетни бирдан-бир тўғри танлашга олиб келадиган чуқур ҳис-туйғулари, истеъдоди катта роль ўйнайди».

Янги фильмлар тематик актуаллиги, жанр бойлигига кўра характерли. Айниқса илмий-оммабоп, ўқув фильмлари ҳар томонлама кенг пропаганда қилинмоғи лозим. Улар хусусан қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртасида мўл ҳосил сифати учун курашда оммабоп ўқув қуроли хизматини ўташи мумкин. «Зараркунандаларга қарши кураш» фильмида пахта зараркунандаларига қарши кураш усуллари асос қилиб олинади. Съёмка автор оператори А. Саидов шу соҳанинг етук мутахассисидан кам бўлмаган даражада материални яхши билади, уни ўзлаштириб, оммабоп қилиб, кино тилида етказади. «Инсон ва саҳро» фильмида саҳрони инсон амрига бўйсундириш проблемаси илгари сурилади. Мана туя минган туркман чол асфальт кўчадан бормоқда. Чўл институтида олиб борилаётган ишлар кўлами чолни қизиқтиради. Умуман Ўрта Осиёда анча ўзлаштирилмаган жойлар бор: Қорақум, Қизилқум, Қарши чўллари, Марказий Фарғона ерларидаги қўриқ ерлар ўз эгалари — чўлқуварларга қучоқ очмоқда. Фильмда бирор уйдирма йўқ. Ўша меҳнат жараёни, ўша муҳит ҳаққоний эпизодларда акс этади. Қайноқ ҳаёт қучоғида бўлиш, ўша турмуш икир-чикирларини бевосита кўздан кечириш оқибатидагина бундай фильмлар юзага келади. Пармалаш вишкасини барханлар оша тортиб бораётган азм машиналар, саҳро бағридан ўтказилаётган сувни тежайдиган полиэтилен қувир ва клёнкалар — булар шунчаки ҳаёт кундаликлари эмас, балки совет кишисининг зеҳн-заковати, меҳнат жасорати рамзи демак.

Ҳаётимиз, совет воқелиги санъаткорларга кетма-кетига ўз темаларини таклиф қилмоқда. Янгиликнинг, янги ташаббуснинг оммалашувига, санъаткорлар муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Автор оператор И. Гибалевичнинг «Халқобод» фильми асосан бир хўжалик фаолиятини тасвирлайди. Агросаноат бирлашмаси — «Халқобод» хўжалигидаги олиб борилаётган иш республика, умуман Иттифоқ миқёсида янгиликдир. Гап шундаки, мазкур хўжаликда экин майдонидан имкон борича унумли фойдаланилади: бир майдонда бир йўла уч-тўрт хил экин ва дарахтлардан мўл ҳосил етиштирилади. Айтайлик, олма дарахтлари орасига шафтоли туплари, шафтоли туплари орасига полиз экинлари ва чигит экилиб, мўл ҳосил олинади. Хўжалик йиғиб олинган ҳосилни ҳам ўз комбинатида қайта ишлайди. Ҳосилдан консерва, винолар тайёрлайди, қардош республикалар меҳнаткашларига юбориб туради. Хўжалик катта истиқболга эга, комплекс методда ўзлаштирилаётган қўриқ ерлар ҳисобига кенгаябормоқда.

Республика кинопублицистикасида меъморчилик, тасвирий санъат усталарининг ижоди, улар қолдирган маданий мерос — тарихий ёдгорликлар муфассал ёритилмоқда. Республика архитектураси ёдгорликларига бағишланган фильмлар серияси қадимий ноёб архитектура иншоотлари билан яқиндан танишишга имкон беради. Бундай илмий фикрларнинг оммага қизиқарли кино тилида тавсия этилиши авторлар маҳоратидан нишонадир.

Республика кинопублицистикаси намуналари орасида хорижий Шарқ темасига бағишланган фильмларни ҳам кўриш мумкин. «Қандоҳор-Ҳирот» фильми қўшни афғон халқи ҳаётидан катта воқеа — Совет Иттифоқи ёрдамида қуриб берилган «Қандоҳор-Ҳирот» автойўли билан боғлиқ эпизодлар, «Сомали» фильми эса мустақилликка эришган Сомали халқи ҳаётидаги муҳим воқеалар билан таништиради. Турди Нодиров ва Тўлқин Рўзиев кинокамералари суратга олган ўлкаларнинг кўринишларида ўзига хос жозиба бор. Миллий урф-одатлар, эскилик ва янгиликнинг контраст кўринишлари, мустамлакачилик асоратига қарши курашда эрксевар халқларнинг қўлга киритаётган муваффақиятлари, энг муҳими — бу халқларга янги ҳаёт қуришда совет халқининг дўстона ёрдами авторлар эътибор марказида туради.

Фильмлар киносанъаткорларимизнинг имкониятларини намойиш қилади, уларнинг лаёқатларини, хорижий темаларда янги-янги ажойиб фильмлар яратишга қодирликларини кўрсатади.

Кинопублицистлар ҳаёт, янгилик разведкачиларидир. Кейинги фильмлари мисолида уларнинг қалблари изланишлари, ортиб бораётган маҳоратлари кўз ўнгимизда гавдаланди, воқеаларни кенгроқ қамраб олиш, чуқурроқ таҳлил этишга интилишлари намоён бўлди.

Катта ижодий йўлдан бораётган санъаткорларга янги муваффақиятлар тилаймиз.

Борий ҲАСАНОВ.

АДРЛАР ТАРОНАСИ

БИР ТОМОНИ Оҳангарон дарёси қирғоқларидан, бир ёғи Тошкент денгизи бўйларидан бошланиб, сой-адрлар оша ястаниб ётган колхоз ерларида меҳнат томири жўшқинлик билан уриб турибди. Механизмлар ҳайқириғи, одамлар ғайрат ва завқи эрта тонгдан то кечгача тинмайди.

Баҳор қушларининг ёқимли сайрашлари ғайратбанд садоларга жўр бўлиб қалбларга теран сингиб, кишини қитиқлар, билаклар ҳаракатини яна ҳам оширарди. Дарё қирғоғидаги далада трактор ишлаб турибди. Агрегат пайкалнинг у бошидан бу бошига бориб келаркан, чигит экилган қаторлар сони кўпаярди. Худди шу бугунгидек баҳорда чигит экилишини ҳар йили кўрамиз, кузатамиз, аммо ҳар гал ҳам деҳқоннинг бу иши қандайдир кўнгилли, жозибали бўлиб туюлади. Балки мўл-кўлчилик уруғи экилаётганидан шундай туюлар. Балки инсон фаровонлиги йўлида қайғирувчи деҳқон боласининг пешона тери тўкилаётгани, қалб қўри билан баҳор ҳавосини илитаётгани важидан экиш палласини ҳамиша завқ-шавқ билан кузатармиз...

Деҳқоннинг ҳар бир одими ўрнидан олтин унади. Офтоб жазирамасида асрлар оша куйиб, қовжираб ётган адрларнинг чанқоқ лаби замондошларимиз жасорати билан келтирилган сувдан баҳраманд бўлгач, бу адрлар хазинасининг калитини уларга икки қўллаб берди. Мана, бугун шу хазинадан битмас-туганмас бойлик олиниб эл омборига ҳадя қилиниб турибди.

Кўмкўк либосга бурканган, турли-туман гуллардан исирға таққан дарахтлар қишлоқ кўчаларининг икки бетини безаб турибди. Ариқларда сув мавж уриб оқади. Машина шу кўчаларининг биридан юқорига тоғдек салобатли адр сари юриб бормоқда. Ана, орқасида сеялкаси тепага ўрмалаб чиқиб кетаётган трактор кўзга ташланади. Деҳқоннинг ақл-идрокига, тадбиркорлигига қойил қоласиз. Шундай жойларга сув келтириб, экин экиб, ҳосил ундираётган кишиларга тасаннолар дейсиз. Кафтдек текис пайкалларда уруғ ундириб пахта етиштириш билан бу ерлар шароитини солиштирганда адрлардаги миришкор одамларнинг маҳоратига таҳсинлар ўқийсиз.

Бизга бунчалик ажойиб-ғаройиб, бунинг устига машаққатли бўлиб туюлган адр деҳқончилиги хусусида гап борганда бу ернинг пахтакорлари:

— Ахир касбкоримиз пахтакорлик бўлганидан кейин нега қийин бўларкан. Адрларнинг ихтиёри қўлимизда, сувининг жиловини маҳкам ушлаганмиз. Қийинчилик бўлиб қаёққа борарди. — дейдилар.

Колхоз идораси олдидан кўриниб турган адр пахтазорларининг яна бир хусусияти ҳақида гапириб ўтишга тўғри келади. СоюзНИХИнинг шу колхозда экиш ишларини кузатиб юрган ва сой-адрли ерлари кўп бўлган хўжаликларга бу ҳақда илмий маслаҳат бериб юрган ёш олимлар билан учрашиб қолдик. Улардан бири — Носиржон Сафиев бундай деди:

— Биз колхознинг адр зонадаги (улар ҳисоблаб чиқишибди 1500 гектар ерга эга бўлган колхознинг 80 процент пахтазори сой-адрлардан иборат экан) бригадаларидан бирида бўлдик. Уларнинг 66 гектарлик бир участкаси 9 жойдан суғориларкан...

У ўзининг бу гапини тушунтириб берди. Қуёш жазирамаси ҳамма ёққа ял-ял олов уфураётган саратон кунларини кўз олдимизга келтирдик. Тик тепанинг юқори қисмидаги ғўза ҳам, ёнбошдаги ғўза ҳам ва сойга яқин ердаги экинлар ҳам сув дейди. Бундай жойларда ўқариқдан ғўза қатор ораларига сув тараб қўйиб, хотиржам бўлинмайди. Сувчи пайкалнинг қайси бўлаги қайси томондан сув ичишини, тупроқни ялатмай сув олиб келишни билиши керак.

— Биз сувни ҳамиша етаклаб юрамиз, — дейди бу адрларнинг сувчилари.

Сувчининг маҳорат билан ишлаши бугунги кунда чигит экаётган универсалчи ва сеялкачининг қай йўсинда эгат олишига боғлиқ. Негаки, сув йўлини шулар чизиб берадилар. Илгари нишончилар бўларди, жўяк нишончининг чизиб берган чизиғидан олинарди, салпал нари-бери бўлса сувчининг жони қийналиб кетарди. Ҳозирги пайтда нишончилар — мана шу тракторчилар. Мўлжаллаб туриб ташланган маркёр тўрт-беш сантиметр ўёқ-буёққа сурилиб, чизиқдан чиқиб кетса, ёзда сув ҳали у ердан, ҳали бу ердан уриб кетавериб, сувчини азобга қолдиради.

— Биз адрларда чигит экаётган тракторчиларнинг, сеялкачиларнинг ишига қойил қолдик, — дейди иккинчи олим Раҳматулла Авазов, — улар нима қиларкан денг, сеялка чайқалиб, уруғ тушадиган йўллари нари-бери бўлиб кетмасин, деб трактор ва сеялканинг ҳоли жойларига тош боғлаб қўйишаркан...

— Кераклн тошнинг оғирлиги йўқ, деб шуни айтадилар-да, — кулишиб қўямиз.

Пахтакорлик касбини севган, шу касбни улуғлаб ишлаётган бола-чақаси, уй-рўзғори пахтакорлик орқасидан гуллаб-яшнаётган, ўзининг, қишлоғининг обрў-эътибори ўсиб бораётган, бу хўжалик денгиз ва дарё қирғоғидаги адрлар тепасига жойлашган Оққўрғондаги «Ленинобод» колхозидир. Бу хўжалик ҳозирги пайтда яна ҳам улғайиб, яна ҳам камол топиб, юксалиб бормоқда.

Бу йилги режалар, амалга оширилаётган ишлар ҳақида гап юритишдан олдин бултурги натижалар хусусида гапириб ўтишга тўғри келади.

Колхоз пахта тайёрлаш планини районда эмас, областда биринчилар қаторида бажарди. Бу колхознинг довруғи кетган азамат пахтакорлари юқорида айтиб ўтилган адрларда табиий қийинчиликларни, сув танқислигини енгиб байроқдор бўлдилар. Ҳамиша ҳурмат билан тилга олинадиган Таласбой Ғазотов бригадаси мана шу пойгада маррага биринчи етиб келиб совриннинг каттасини олди. 210 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 31 центнердан пахта топширилди. 120 тонна пахта машиналарда терилди.

Ҳамзақул Мусақулов бригадаси аъзолари эришган бултурги натижалар яна ҳам қувончли. Кўкламда гектаридан 20 центнердан пахта топширамиз деб планлаштирган бўлсалар, улар кузга келиб бу сўзларини қойилмақом қилиб ўриндадилар, гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» топширдилар ва бир йилда ҳосилдорликни гектарига 8 центнердан ошириб пешқадамлар қаторидан ўрин олдилар. Уларнинг бу йилги режаси 30 центнердан.

Колхоз раиси Карим Эгамбердиев ҳам, партия ташкилотининг секретари Ўринбой Абдураҳмонов ҳам хўжаликнинг бу зайлда катта одим билан ривожланаётганлигини қишлоқ меҳнаткашлари сидқидилдан фидокорона меҳнат қилаётганликлари, деҳқончиликда янги методлар дадиллик билан амалга оширилаётганлиги, механизаторлар бошлиқ звенолар иши яхши йўлга қўйилганлиги, далада ишлаётганларга ҳақ тўлашга янгича муносабатда бўлаётганлигидан, деб айтадилар. Колхозда 33 та комплекс механизациялаштирилган звено иш олиб бормоқда. Уларнинг ҳаммасига деҳқончиликни ва техникани яхши биладиган, ташкилотчи кишилар бошчилик қилмоқдалар. Бунинг натижасида баланд-паст ерларда теримни машиналаштиришга эришилаётир.

Фидокорона меҳнат катта даромад келтираётганлигини гектаридан 26 ўрнига 31 центнердан ҳосил етиштирган Билали Ширинов бошлиқ звено мисолида яққол кўриш мумкин. Бу звено аъзолари асосий ишларни механизация ёрдамида бажарганликлари, хўжалик ҳисобига ўтиб, бунинг моҳиятига тўла тушунганликлари учун ҳар бир иш кунига 6 сўм 40 тийиндан пул олдилар. Бултурги юқори натижаларга Анорбой Қўшмуродов, Пўлат Тошхўжаев, Ҳожиакбар Турғунов сингари ўртоқлар бошлиқ звенолар ва бригадаларнинг аъзолари бирдамлик билан меҳнат қилганликлари туфайли эришилди.

Жонажон пойтахтимизда КПСС нинг тарихий XXIII съезди ўтаётган шу улуғ айёмда пахтакорлар, механизаторлар бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Улар экишни кун сайин жадаллаштириб, бу ишни муваффақиятли ўтказиш учун курашмоқдалар. Улар бултурги қувончли натижамиз бизни бу йил янги муваффақиятларга илҳомлантиради, ғайратлантиради, демоқдалар. Шунинг учун «Ленинобод» колхозининг азамат кишилари давлатга 3750 тонна пахта сотиш, гектаридан олинадиган ҳосилни 28 центнерданга етказишга қатъий аҳд қилганлар.

Колхоз пахтакорларининг ҳозирги кунлардаги ғайрат-шижоатини Мамадали Нуриев бошлиқ бригада ерларида бўлганимизда яна ҳам яққолроқ сездик. 208 гектар пахта майдонига эга бўлган бу бригаданинг ерлари Оҳангарон дарёси бўйларидан бошланиб, адрларгача чўзилиб кетган. Бригада аъзолари янги беш йилликнинг биринчи йилида ҳар гектар ердан 28 центнердан пахта берамиз, демоқдалар. Улар ана шу сўзларининг устидан чиқиш учун ерларни экишга сифатли тайёрладилар, бугунги кунда экишни ҳам сифатли ўтказмоқдалар.

Дарё қирғоқларида, Тошкент денгизи бўйларида, сой ва адрларда меҳнат шавқи-завқи жўш урмоқда. КПСС XXIII съезди ҳар бир кишини — каттадан-кичик барча меҳнат аҳлини янги ишларга руҳлантириб юборди. «Ленинобод» колхозининг аъзолари янги беш йилликда янада янги зафарлар қучиш, мамлакатимизнинг пахта бойлигини оширишга муносиб ҳисса қўшишга отланганлар. Уларнинг бу олижаноб ишида муваффақият тилаймиз.

С. МАҲКАМОВ, У. ЖОНГИТОВ, М. ҒОЗИЕВ, Ш. ШОРАҲМЕДОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Суратларда: (Юқорида) комплекс механизациялашган звено бошлиғи ўртоқ Ойхўжа Саидаҳмедов. (Пастда чапда) колхознинг ўртоқ Мамадали Нуриев бошлиқ бригадаси даласида чигит экиш пайти. Ўнгдаги суратда эса СоюзНИХИ илмий ходимларидан Р. Авазов, Н. Сафиев (чапдан), колхоз раиси К. Эгамбердиев ва бригада бошлиғи М. Нуриев ўртоқлар чигит экишнинг сифатини текшириб кўрмоқдалар.

А. Абалян фотолари.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

Нео Лао Хак Сат Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос миллий бирлик ҳукуматининг информация, пропаганда ва туризм министри, Лаосга бағишланган 1962 йилги Женева битимларини бажариш билан шуғулланувчи давлат комиссиясининг аъзоси Фуми Вонгвичитдан 1966 йил 10 ва 20 февралда олинган телеграммаларни 1 апрелда СССР Ташқи ишлар министрлиги Лаосга бағишланган 1962 йилги Женева кенгашида қатнашган мамлакатларга юборди. Мазкур телеграммаларда Америка Қўшма Штатлари Лаос ишларига аралашишни давом эттираётганлигига Женева кенгаши ҳам раисларининг эътибори жалб қилинган.

10 февралдаги телеграммада, жумладан, айтиладики, 1966 йил 4 февралдан бери Америка империалистлари ва уларнинг кўмакчилари Лаос ўнг кучлари ва Таиланд қўшинларидан фойдаланиб ҳамда Американинг Таиланд ва Жанубий Вьетнамдаги базаларида жойлашган кўп миқдордаги «Т-28» самолётлари ёрдамига таяниб, Фукут районида (Сиенг-Куанг вилояти) Нео Лао Хак Сатнинг ва ватанпарвар бетараф кучларнинг позицияларига шиддатли ҳужумларини бошлаб юбордилар. Америка империалистлари ва уларнинг малайлари томонидан қилинаётган бу босқинчилик ҳаракатлари Ўрта ва Қуйи Лаосни бевосита босиб олиш мақсадида Американинг қуруқликдаги кучларини Лаосга киритишга тайёрлашга қаратилган планнинг бир қисмидир.

Бу агрессив ҳаракатлар, дейилади телеграммада, Лаосга бағишланган 1962 йилги Женева битимларини ва жангларни тўхтатиш тўғрисида 1962 йил 24 июлда берилган умумий буйруқни очиқдан-очиқ янгидан бузишнинг ўзидир.

20 февралдаги телеграммада айтиладики, 1966 йил 18 февралда Американинг Таиланддаги базаларидан учиб келган «Ф-105» реактив самолётлари Фонгсали ва унинг атрофидаги аҳоли яшайдиган жойларга бир неча марта ҳужум қилган, маъмурий биноларни, мактабларни ва уй-жой биноларини шафқатсиз бомбардимон қилиб, ўққа тутган.

Вонгвичит Америка ҳарбийларининг бу агрессив ҳаракатларини Нео Лао Хак Сат номидан қатъиян қоралайди ва бундай ҳаракатларни дарҳол тўхтатишни талаб қилади. Агар АҚШ ва унинг шериклари озод қилинган зоналарга қилинаётган ҳужумларни тўхтатмасалар, дейилади Вонгвичитнинг телеграммасида, Лаоснинг ватанпарвар кучлари ва халқи зарур жавоб чораларини кўрадилар ҳамда АҚШ ва унинг шериклари ўз ҳаракатлари учун тўла жавоб беришга мажбур бўладилар.

ТИНЧЛИКСЕВАР СИЁСАТ ПРОГРАММАСИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИ МАТБУОТИ КПССНИНГ XXIII СЪЕЗДИ ИШИ ТЎҒРИСИДА

ВАРШАВА. КПСС XXIII съездининг материаллари Польша матбуотида Марказий ўринни эгалламоқда. Якшанбалик газеталар СССР Ташқи ишлар министрининг нутқига алоҳида эътибор бердилар. «Трибуна Люду» газетаси «СССРнинг ташқи сиёсати барча халқлар манфаатларига жавоб беради» деган сарлавҳа остида нутқнинг деярли тўла текстини босиб чиқарди. Бу нутқда, деб ёзади газета, СССР ва социалистик давлатлар ташқи сиёсатининг асосий принциплари ифода этилганлиги учун жуда муҳим нутқ бўлди.

А. А. Громико Ғарб мамлакатлари ва айниқса Вьетнам халқига қарши мисли кўрилмаган агрессияни амалга ошираётган Қўшма Штатларнинг ташқи сиёсатини кескин танқид қилди, деб уқтиради «Трибуна Люду» газетаси. А. А. Громико нутқида Вьетнамда тинчликка эришиш йўллари кўрсатиб берилди. Агрессорлар ана шу мамлакатдан чиқиб кетишлари керак!

ПРАГА. Чехословакия жамоатчилиги ва матбуотининг диққат-эътибори Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съездига қаратилгандир.

Прагада чиқадиган газеталар 3 апрелда съезднинг иши тўғрисидаги ҳисоботларни «Тинчликни мустаҳкамлаш — Совет Иттифоқи сиёсатининг асосий мақсади», «СССРнинг Ленинча ташқи сиёсати муваффақият қозонади», «Делегатлар КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўлини маъқулламоқдалар» деган йирик сарлавҳалар остида босиб чиқарди. Совет коммунистларининг съезди, деб таъкидлайди «Руде Право» газетаси, коммунистлар ва тинчлик ҳамда тараққиёт учун курашаётган барча кишилар бирдамлиги ва интернационал жипслигининг қудратли намойишига айланди. Биз, чехословак коммунистлари совет коммунистлари билан, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан, тинчлик, социализм ва тараққиёт идеалларини қадрловчи барча кишилар билан ҳамиша бирга бўлдик ва бундан кейин ҳам бирга бўламиз.

БУДАПЕШТ. Тинчлик ишини қадрлаётган, социал адолат ва тараққиётга интилаётган барча кишилар учун Совет Иттифоқининг борлиги, таянч, умид ва ишонч манбаидир, деб ёзади Венгрияда чиқадиган «Непсабадшаг» газетаси ўзининг КПСС XXIII съезди ишига бағишланган редакцион мақоласида.

Мақолада айтиладики, коммунистик партияларнинг катта кўпчилиги Совет Иттифоқи билан ўртоқларча муносабатда бўлишни пролетар интернационализмининг мезони, деб биладилар. Венгер коммунистларини Совет Иттифоқи коммунистлари билан дўстлик ва самимий ҳурмат туйғуларигина эмас, балки бирдамлик туйғулари ҳам боғлаб турибди. Жаҳоннинг турли мамлакатларидаги коммунистларнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан бирдамлиги бутун прогрессив инсоният манфаатларига, бутун дунёда тинчлик манфаатларига мос келмоқда.

ИНТЕРВЕНЦИЯЧИЛАРНИНГ ТАЛАФОТЛАРИ ОШИБ БОРМОҚДА

ХАНОЙ, (ТАСС). Жанубий Вьетнам озодлик армиясининг бўлинмалари Американинг Вуттау ва Чулай авиация базаларига 12 ва 24 мартда ҳужум қилган вақтда Американинг салкам 400 солдатини қириб ташладилар, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги.

ТОШКЕНТ БАЛЕТИ ЮРТИГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Навоий номидаги театрнинг балет артистлари уч ҳафта муқаддам — март ойининг эрта тонгида Қоҳирага жўнаб кетаётганларида, ўз ҳамшаҳарларини биринчи марта чет эл сафарига узатаётган ҳар бир тошкентлик бироз ҳаяжонланган эди. Ўз саҳнасида кўпгина мамлакатларнинг балет труппаларини қабул қилган қоҳираликлар ҳузурида Тошкент балети муваффақият қозона оладими?

Бирлашган Араб Республикасида тошкентликлар бошлаган гастролларнинг дастлабки кунларидаёқ телеграф ҳамшаҳарларимизнинг жуда катта муваффақияти тўғрисида қувончли хабарлар етказа бошлади. Улар узоқ араб мамлакатида икки ҳафтадан кўпроқ давом этган гастроллари вақтида нуқул ана шундай зўр муваффақиятга эришиб келдилар.

Навоий номидаги театрнинг балет труппаси 2 апрелда жонажон Тошкентга қайтиб келди. Ўзбекистон пойтахтининг маданият арбоблари, жамоатчилик вакиллари уларни самимий кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

ХИМИКЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СИМПОЗИУМИ

Кеча Тошкентда целлюлоза химияси ва физикаси бўйича Бутуниттифоқ симпозиуми иш бошлади. Симпозиум ишида москвалик, ленинградлик ва тошкентлик химик олимлар иштирок этмоқда.

Симпозиумни йирик химик олим, академик В. А. Каргин кириш сўзи билан очди. Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги Х. У. Усмонов «Целлюлозанинг сиртқи молекуляр тузилиши ва уни ўрганиш методлари» деган темада доклад қилди. Сўнгра сўзга чиққан техника фанлари доктори П. В. Козлов ҳам ўз докладини целлюлозанинг техникавий хосияти масалаларига бағишлади.

Симпозиумнинг иш планида бир қатор йирик химик олимларнинг докладлари бор. Симпозиум 7 апрелгача давом этади.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

БЕКТОШЕВ ТЎПИ ҒАЛАБА КЕЛТИРДИ

Европа мамлакатлари ёшлар терма командаларининг қитъа биринчилиги мусобақалари бошланди. Биринчиликнинг саралаш ўйинида СССР терма командаси Румыния футболчилари билан учрашди. Кишинёв шаҳрида бўлган бу мусобақа совет футболчилари фойдасига 1 : 0 ҳисобида тугади. Тўпни «Пахтакор»дан терма команда составига олинган В. Бектошев киритди. Ёшлар навбатдаги учрашувни 10 апрелда Бухарестда ўтказадилар.

«ПОЛИТОТДЕЛ» — ЦСКА — 1 : 1

Москванинг Армия Марказий спорт клуби футболчилари мавсумга тайёргарликни Ўзбекистонда якунламоқдалар. Москваликлар якшанба куни «Политотдел» колхозида майдон эгалари билан ўртоқлик учрашуви ўтказдилар. Колхоз командаси кучли рақиб билан тенгма-тенг беллашди. Буни ўйин натижаси ҳам кўрсатиб турибди. Ҳисоб — 1 : 1. Москваликлар дарвозасига тўпни Чистяков киритди.

СССР КУБОГИ УЧУН

Мастерлар командалари ўртасида СССР кубоги фахрли мукофоти учун мусобақалар бу йил анча барвақт бошланди. Биринчи бўлиб «Б» класс командалари майдонга тушдилар. Ўтган якшанба куни Ўзбекистон командалари кубок мусобақаларида биринчи тўсиқдан муваффақиятли ўтдилар. Жумладан, Чирчиқнинг «Химик» футболчилари Ленинободнинг «Помир» командасини 3 : 1 ҳисобида енгдилар. «Свердлов» колхоз командаси эса «Димитровчи» футболчиларини 2 : 0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Андижон спартакчилари Чоржўйнинг «Захмат» командасини қабул қилиб, 3 : 1 ҳисобида енгдилар. Самарқанднинг «Спартак» командаси ҳам кубок мусобақасини муваффақиятли бошлади. У Чимкентнинг «Металлург» коллективи дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритди. Фақат Сирдарёнинг «Пахтаорол» командасигина кубок учун курашни давом эттириш ҳуқуқидан маҳрум бўлди. Пахтаороликлар Тожикистонда «Вахш» командасига 2 : 3 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
(тажриба тариқасида)

14.00 — **КПСС XXIII съезди кундалиги**, 14.20 — **Лабораторияда топилган миллионлар**, 15.00 — **Гол, очко ва секундлар**, 15.20 — **Музикали киоска**, 15.50 — **Москва съезд кунларида.**

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Советский воин** тележурнали.

Ўзбек тилида: **Сўз — олимпиада қатнашчиларига** (юқори синф ўқувчилари учун), 19.40 — **Жаҳон ҳафта ичида**, — 20.00 — **Композитор Рауф Гажжиев**, 20.40 — **Телевизион янгиликлар.**

20.55 — **Эртанги кун программаси.**

МОСКВА ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
(тажриба тариқасида)

21.00 — **КПСС XXIII съезди кундалиги**, 21.10 — **Сенга, ёшлигимиз**, 22.10 — **СССР да социализм ғалабаси** (саволларга жавоб), 22.30 — **Жаҳон ҳафта ичида**, 23.00 — **КПСС XXIII съезди делегатлари билан суҳбат**, 23.20 — Б. Ласкин. **Бошқалар азоби** (телеспектакль премьераси), 00.30 — **КПСС XXIII съезди кундалиги.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 18.00 — **Концерт** (болалар учун), 18.25 — **Тошкент янгиликлари**, 18.35 — Ленин мукофотига тавсия этилганлар. **В. А. Серов.**

Рус тилида: 19.00 — **Ўзбекистон кубоги учун спорт гимнастикаси**, 19.45 — **Тошкент янгиликлари**, 19.55 — **Совет эстрада қўшиқлари** (якунловчи концерт).

Ўзбек тилида: 21.00 — **Тоғлар чорлайди** («Ёшлик» студияси), 21.30 — **Тошкент янгиликлари**, 21.40 — **Балтика осмони** (бадиий фильмнинг 1-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/IV да **Наварьянка ва Алеко**, 6/IV да **Катта концерт.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/IV да **Қирол Лир**, 6/IV да **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/IV да **Равшан ва Зулҳумор.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Лўлилар»** аттракциони ва бошқа цирк томошалари.

КИНО

Итоаткор қиз (кундуз ва кечқурун). — САНЪАТ САРОЙИ.

Ўғлингиз ва биродарларингиз — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Озодликнинг биринчи куни — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Жервеза — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Геракл жасорати (кундуз соат 5 да), **Хўроз** (кеч 6.40 минутда) — НАВОИЙ номли.

Ҳасан аравакаш — «МОСКВА» (кеч соат 8 да).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
6, 8 апрелда

катта концертлар

СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова, Саодат Қобилова**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Жамол Низомхўжаев, Клара Юсупова, Гулнора Маваева.** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Михаил Давидов, Эргаш Йўлдошев, Ҳалима Комилова** ва солистлар қатнашади.

Халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«УЗМЯСОРИБТОРГ» ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО КОНТОРАСИГА

нормаловчи, юкчилар, табелчи, курьер-уборщица, компрессор установкалари машинистлари, юк лифтлари учун лифтёрлар, бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олтинкўл кўчаси, 2-проезд, 115-уй (7, 12, 17, 26, 50 автобус, 5-трамвайнинг «Рисовая» остановкаси).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 08280. ИНДЕКС 64969. Г— 1089.